

T.C
RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

MÜSABIK SPORCULARIN SPORDA GÜDÜLENME İLE SPORA
BAĞLILIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Mehmet AKKURT

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ÇAKIR

RİZE
2023

KABUL VE ONAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında, Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ÇAKIR danışmanlığında, Mehmet AKKURT tarafından hazırlanan *Müsabık Sporcuların Sporda Güdülenme ile Spora Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* adlı bu tez çalışması, 08/08/2023 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliğiyle/~~oy çokluğuyla~~ başarılı bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Unvanı, Adı SOYADI	İmza
Başkan	:	
Üye	:	
Üye	:	

ETİK BEYAN

Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programından mezun olmak üzere teslim ettiğim “Müsabık Sporcuların Sporda Güdülenme ile Spora Baēlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı tezim, bilim ve araştırma etiēi prensiplerine riayet edilerek tarafımdan yazılmıştır.

Tez çalışmamda, başka kaynaklardan aktarılan bütün bilgi ve alıntılar, Enstitünüz Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak açıkça gösterilmiştir. Kaynaēı gösterilenler dışında kalan bütün bilgiler uygun araştırma yöntemi kullanılarak tarafımdan edinilmiş ve esere bu şekilde yansıtılmıştır. şahsıma ait olmayan hiēbir bilgi, kasıt veya kusurlar, şahsıma aitmiş gibi gösterilmemiştir. İnternet kaynakları dâhil, sahibine/kaynaēına atıf yapılmaksızın hiēbir bilgi kullanılmamıştır. Aksinin ortaya çıkması halinde doēacak bütün hukuki, idari, akademik ve etik sorumluluk tarafıma ait olacaktır. Eserin tesliminden sonra herhangi bir zamanda, bilim etiēine aykırılık tespit edilmesi ve / veya eserimle ilgili intihal veya intihal şeklinde anlaşılabacak bir durumun ortaya çıkması halinde; niversiteniz ve eēitim kadronuzun hiēbir şekilde sorumlu tutulmayacaēını hr irademle kabul, beyan ve taahhüt ederim.

08/08/2023

Mehmet AKKURT

ÖN SÖZ

Tez çalışmamın her safhasında bilgisini, yardımını ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ÇAKIR'a vermiş olduğu samimiyet ve güvenden dolayı çok teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimim süresince engin bilgilerinden faydalandığım Spor Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Arslan KALKAVAN hocam başta olmak üzere, bilgisini ve yardımını her zaman hissettiğim kıymetli hocam Doç. Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI'ya ve Arş. Gör. Dr. Halil İbrahim ÇAKIR'a teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca cesaretini, yardımını ve enerjisini hiçbir zaman esirgemeyen, sevgili arkadaşım İstanbul Topkapı Üniversitesi Arş. Gör. Züleyha SAFİ hocama, kıymetli dostum Eren ACAR, Emine Erva ACAR ve Esma MAÇÇA'ya vermiş oldukları destekten dolayı teşekkür ederim.

Son olarak, beni her zaman destekleyen ve her koşulda yanımda olan Spor Bilimleri fakültesi Öğr. Gör. Mehmet AKKURT hocama ve kıymetli aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Mehmet AKKURT
2023/RİZE

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	I
ETİK BEYAN.....	II
ÖN SÖZ	III
İÇİNDEKİLER	IV
ÖZET	VI
ABSTRACT.....	VII
KISALTMALAR.....	VIII
TABLolar LİSTESİ.....	IX
ŞEKİLLER LİSTESİ	X
GİRİŞ	1
1. GENEL BİLGİLER	11
1.1. GÜDÜLENME.....	11
1.2. GÜDÜLENME İLE İLGİLİ KAVRAMLAR.....	12
1.2.1. GÜDÜ.....	12
1.2.2. İÇ GÜDÜ.....	12
1.2.3. DÜRTÜ	13
1.2.4. İHTİYAÇ.....	13
1.3. GÜDÜLENME KURAMLARI	14
1.3.1. Biyolojik Yaklaşımlar	14
1.3.2. HÜMANİST Yaklaşımlar.....	14
1.3.3. Davranışçı Yaklaşımlar.....	15
1.3.4. Bilişsel Yaklaşımlar	15
1.3.5. Sosyal Öğrenme Kuramı.....	15
1.4. Spor ve GÜDÜLENME	16
1.4.1. Sporda GÜDÜLENMENİN Türleri	17
1.4.1.1. Dışsal GÜDÜLENME	17
1.4.1.2. İçsel GÜDÜLENME.....	18
1.4.1.3. GÜDÜLENMEME	19
1.5. Sporda GÜDÜLENME İLE İLGİLİ KURAMLAR	19
1.5.1. Başarı Gereksinim Kuramı.....	19

1.5.2. Başarı Hedefi kuramı	20
1.5.3. Hür İrade Kuramı	21
1.5.4. Yükleme Kuramı	22
1.6. Bağlılık Kavramı ve Spora Bağlılık	23
1.6.1. Zindelik	25
1.6.2. Adanmışlık	25
1.6.3. İçselleştirme	26
1.7. Literatür Taraması	26
1.7.1. Yurt İçinde Yapılan Tez Çalışmaları	26
1.7.2. Yurt İçinde Yapılan Makale Çalışmaları	29
1.7.3. Yurt Dışında Yapılan Tez Çalışmaları	32
1.7.4. Yurt Dışında Yapılan Makale Çalışmaları	33
2. GEREÇ, YÖNTEM VE BULGULAR	37
2.1. Gereç ve Yöntem	37
2.1.1. Araştırmanın Modeli	37
2.1.2. Evren ve Örneklem	37
2.1.3. Veri Toplama Araçları	38
2.1.4. Kişisel Bilgi Formu	38
2.1.5. Sporda GÜdülenme Ölçeği II (SGÖ II)	38
2.1.6. Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ)	39
2.1.7. Protokol	39
2.1.7. Verilerin Değerlendirilmesi ve Analizi	40
2.2. Bulgular	41
2.2.1. Sporcuların Tanımlayıcı Özellikleri	41
2.2.2. Sporcuların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Güvenirlilik Analizleri	42
2.3. Hipotez Testleri	42
3. TARTIŞMA VE SONUÇ	56
3.1. Öneriler	65
KAYNAKÇA	67
EKLER	76
ETİK KURUL KARARI	81

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Ana Bilim Dalı : Beden Eğitimi ve Spor
Tez Türü : Yüksek Lisans
Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ÇAKIR
Hazırlayan : Mehmet AKKURT
Yıl : 2023
Sayfa Sayısı : 81

ÖZET

MÜSABIK SPORCULARIN SPORDA GÜDÜLENME İLE SPORA BAĞLILIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Bu tez çalışmasının amacı, Rize ilinde yarışmalara hazırlanan müsabık sporcuların güdülenme düzeyleri ile spora bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin ortaya konulması ve farklı değişkenlerin sporcuların güdülenme ve bağlılık düzeyleri üzerinde farklılık yaratıp yaratmadığını incelemektir.

Araştırmanın evrenini Rize ilinde müsabık olarak yarışmalara katılan 8.915 sporcu oluştururken, araştırmanın örneklemini ise kolayda örnekleme yöntemi kapsamında toplam 265 sporcu oluşturmuştur. Mevcut tez çalışmasında betimsel-ilişkisel tarama modelinden faydalanılmıştır. Araştırmada yer alan sporculardan veri toplamak amacı ile anket kullanılmıştır (yüz yüze veri toplama tekniği kullanılarak). Anket; kişisel bilgi formu, spora bağlılık ölçeği ve spora güdülenme ölçeği II olmak üzere üç bölümden oluşmuştur. Araştırmanın verileri SPSS 27.0 paket programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Verilerin normallik varsayımları incelenmiş ve verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Bu kapsamda verilerin analizinde öncelikle 265 sporcunun ölçeklere vermiş oldukları cevapların puan ortalamaları doğrultusunda; tanımlayıcı istatistikler, Bağımsız Gruplar için T-Testi, One-Way ANOVA Testi ve Pearson Momentler Çarpımı korelasyonu kullanılmıştır. Veriler $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde sınanmıştır.

Sporcuların tanımlayıcı istatistik bulgularına göre, zinde olma, adanma ve içselleştirme alt boyutları ile spora bağlılık düzeylerinin ortalamaların üstünde oldukları görülmüştür. Spora güdülenme alt boyutlarında en yüksek ortalamaya özdeşimle düzenleme alt boyutunun, en düşük ortalamalara ise dışsal düzenleme ve güdülenmeme alt boyutlarının sahip olduğu görülmüştür. Yapılan analizler sonucunda, sporcuların bağlılık düzeyleri ile güdülenme düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Takım sporlarında yarışan sporcuların bağlılık ve güdülenme düzeylerinin bireysel sporlarda yarışan sporculara kıyasla daha yüksek düzeylerde olduğu görülmüştür. Nispeten daha deneyimli (yaşça büyük) sporcuların bağlılık düzeylerinin daha düşük düzeylerde olduğu görülmüştür. Son olarak eğitim düzeyi ve rekreatif aktivitelere katılma düzeyi gibi değişkenlerin sporcuların bağlılık ve güdülenme düzeyleri üzerinde farklılık yaratmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, Spora Bağlılık, Spora Güdülenme

Recep Tayyip Erdogan University Institute of Graduate Studies

Department : Physical Education and Sports

Thesis Type : Master Thesis

Supervisor : Asst. Prof. Dr. Gökhan ÇAKIR

Author : Mehmet AKKURT

Year : 2023

Pages : 81

ABSTRACT

**INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEVEL OF
SPORT MOTIVATION AND SPORT ENGAGEMENT TO THE
COMPETITIVE ATHLETES**

This study was conducted to compare the relationship between the level of the sport motivation and sport engagement of the competitive athletes preparing for the competitions in Rize and to examine whether different variables make a difference on the motivation and commitment levels of the athletes.

The universe of the research consisted of 8,915 athletes participating in the competitions as contestants in Rize, while the sample of the study consisted of a total of 265 athletes within the scope of convenience sampling method. In the study, descriptive survey model was used. The questionnaire was used to collect data from the athletes participating in the study (face-to-face data collection technique). The questionnaire was consisted of three parts: The Sport Engagement Scale, The Sport Motivation Scale II, and The Personal Information Form. The data of the study were analyzed with the SPSS 27.0 package program. The normality assumptions of the data were examined, and it was deduced that the data had a normal distribution. In the analysis of the data, in line with the answers given by 265 athletes to the scales; descriptive statistics, T-Test for Independent Groups, One-Way ANOVA Test and Pearson Product-Moment correlation were used. Data were tested at $\alpha= 0.05$ significance level.

According to the descriptive statistical findings of the athletes, it was observed that the sub-dimensions of confidence, vigor and enthusiasm and the level of sport engagement were above the average. In the sub-dimensions of sport motivation, it was concluded that the sub-dimension with identification had the highest average, and the sub-dimensions of extrinsic regulation and non-motivation had the lowest averages. As a result of the analysis, a moderately positive and significant relationship was found between the levels of engagement and motivation of the athletes. It was observed that the level of engagement and motivation of the athletes competing in team sports was at higher levels compared to the athletes competing in individual sports. Relatively more experienced (older) athletes were found to have lower levels of engagement. Finally, it can be said that variables such as the level of education and participation in recreational activities do not make a difference on the engagement and motivation levels of the athletes.

Keywords: Athlete, Sport Engagement, Sport Motivation

KISALTMALAR

%	:	Yüzde
DFA	:	Doğrulayıcı Faktör Analizi
SBÖ	:	Spora Bağlılık Ölçeği
SGÖ-II	:	Sporda Güdülenme Ölçeği-II
SPSS	:	Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi)
TDK	:	Türk Dil Kurumu
Vd.	:	Ve Diğerleri
SGEYÖ	:	Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Sporcuların Tanımlayıcı Özellikleri	41
Tablo 2. Sporcuların tanımlayıcı istatistikleri ve güvenirlilik analizleri.....	42
Tablo 3. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin cinsiyete göre bağımsız grup T-Testi sonuçları.....	43
Tablo 4. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin yaşa göre ANOVA sonuçları .	44
Tablo 5. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin eğitim düzeyine göre bağımsız grup T-Testi sonuçları	45
Tablo 6. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin haftalık antrenman sayısına göre ANOVA sonuçları	46
Tablo 7. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin spor türüne göre bağımsız grup T-Testi sonuçları.....	47
Tablo 8. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin rekreatif faaliyetlere katılma durumlarına göre bağımsız grup T-Testi sonuçları	48
Tablo 9. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin cinsiyete göre bağımsız grup T-Testi sonuçları.....	49
Tablo 10. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin yaşa göre ANOVA sonuçları.....	50
Tablo 11. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin eğitim düzeyine göre bağımsız grup T-Testi sonuçları	51
Tablo 12. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin antrenman sayısına göre ANOVA sonuçları.....	52
Tablo 13. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin spor türüne göre bağımsız grup T-Testi sonuçları.....	53
Tablo 14. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin rekreatif faaliyetlere katılma durumlarına göre bağımsız grup T-Testi sonuçları	54
Tablo 15. Korelasyon test sonuçları.....	55

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Araştırma Modeli	37
---------------------------------	----

GİRİŞ

İnsanoğlu doğaya ilk ayak bastığı günden itibaren önce hayatta kalma gereksinimi hissetmiştir. Bu gereksinim onu zorlu doğa koşullarıyla baş başa bırakmıştır. Hem doğa şartlarında ayakta kalmak hem vahşi hayvanlardan korunmak bu dönemde insanoğlunun ilk gayesi olsa da bunu yapabilmek için yaşadığı dönem ne kadar ilkel olursa olsun bir şeylere bağlanmaya, kendi içinde motive olmaya ya da bazı etmenler tarafından güdülenmeye ihtiyaç duymuştur. İşte bu ihtiyaç, geçmişten günümüze kadar gelerek kendini bireye, yapmış ya da yapacak olduğu her faaliyette hissettirmiştir.

Bugün motivasyona, güdülenmeye, bağlılık duymaya en çok ihtiyaç duyulan alanlardan birisi de spordur. Spor, izleyenleri ve sporcuları tatmin etme noktasında sahip olduğu duygular ve değerlerle önemli bir alandır. Böyle bir durumda da hem izleyiciyi hem sporcuyu doyuma ulaştırmanın yolu spora olan bağlılıktan, güdülenmeden ve bunun sonucu olarak da başarıdan geçmektedir.

Spor bireyin beden ve ruh ikilisini geliştirmede ve eğitmede en etkili araç haline gelmiştir (Deryahanoğlu, 2014). Bazı bireyler sporu hayatlarında sağlam bir zemine oturtmuşken spor bazı bireyler için bir anlam ifade etmemektedir. Bireylerin bir kısmı spora doğrudan katılırken bir kısmı ise izleyici durumundadır (Suzić, 2011). Bireylerin spora katılımlarında en önemli etkenlerden biri ise güdülenmedir (Tiryaki, 2000). Güdülenme bir eylemi ortaya çıkarma isteğidir. Ayrıca davranışa onay veren, önderlik eden ve devamlılığını sağlayan süreçtir. Bir birey ya da sporcu fizik kondisyon açısından ne derece başarılı olursa olsun içsel ve dışsal olarak istenilen düzeyde güdülenmemişse başarı elde etmesi çok zor olacaktır (Koçel, 2003). Günümüzde spor açısından önde gelen ülkelerdeki sporcular fiziksel olarak yeterli, yetenekli ve çalışma şartları adil derecede planlanmış olmasına rağmen bu sporculardan sadece bir kısmı başarıya ulaşabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında şartların eşit olması her sporcunun aynı performansı göstermesine olanak sağlamamaktadır. Dolayısıyla burada öne çıkan kavram sporcunun güdülenmesidir (Başer, 1985).

Sporda güdülenme başarının ve performansın önemli bir parçasıdır. Sporun kendi dinamiğinden, sporcunun karakterinden hatta spor dalından etkilenir. Bunun

yanı sıra çevrenin desteği de sporcunun güdülenmesinde önemli rol oynar (Hoseniolupour, 2015). Sporda güdülenmenin ne kadar kıymet arz ettiğine dair birçok örnek vardır. Bunlardan birinde yapılan müsabakayı kazanamadığı zaman ligden düşecek ya da yapılan müsabaka sonucunda sıralaması değişmeyecek olan hatta şampiyon olacak bir takımındaki oyuncuların performanslarındaki farklılıklar kolaylıkla fark edilir. Bu bağlamda sporcuların güdülenmelerinin göz ardı edildiği durumlar her zaman eksiklik gösterecektir (Özbaydar, 1983).

İnsanlar hayatları boyunca bir şeylere bağlanma ihtiyacı hissederler. Bu ihtiyaç da onları bir arayış içerisine iter. Sporcular da insandır ve onların da spor ortamlarında varlıklarını devam ettirebilmeleri belirli etmenlere bağlı kalabilmeleridir.

Güdülenmenin dışında sporcuların performansını etkileyen birçok etmen vardır. Bunlardan biri de sporcuların spora olan bağlılıklarıdır. Bu bağlılık sporcuların spor ortamında tecrübe ettiği olumlu, kalıcı ve pozitif bir süreçtir. Spora bağlılık sosyal açıdan, zihinsel açıdan ve fiziksel açıdan sağlıklı ve olumlu sonuçlara bağlı olduğundan dolayı dikkate değer bir alandır. Bu sebeple sporcuların davranışlarındaki ve tecrübelerindeki karışıkları anlamlandırma da önemlidir (Lonsdale vd., 2007).

Spora bağlılık spor ortamlarında çaba gösterme, heyecan duyma, enerjisini spora verme, performansa inanma bundan mutluluk duyma ve bunu tutarlılıkla devam ettirmektir (Lonsdale vd., 2007).

Sporda başarıya giden bir sürü yol vardır bunlardan birisi de yapılan sporda süreklilik sağlamaktır. Antrenmanların planlı oluşu spor ortamlarındaki şartların iyileştirilmesi ve spora bağlılık çalışmalarının yapılması gerekmektedir (Scanlan vd., 2003).

Sporcuların uğraş verdikleri spor dalına sevgiyle bağlanmalarına işaret eden bağlılık kavramı, sporu bir dost gibi görerek gereklerini yerine getirmelerini ve bundan haz alarak inançla gayretle ve zevkle hareket etmelerini, devamlılık ve tutarlılık göstermelerini ifade etmektedir (Lonsdale vd., 2007).

Araştırmanın Önemi

Sporda başarıya ulaşmak için en önemli unsurlardan birisi psikolojik faktörlerdir. Sportif başarının elde edilmesi için sporcunun uzun ve yoğun antrenman koşullarına katlanarak fizyolojik olarak hazırlanmasının yanı sıra bu şartlara psikolojik olarak da hazırlıklı olması çok önemlidir. Motivasyon sportif başarıyı etkileyen unsurlar arasında önemli faktörlerden biri olarak kabul edilebilir. Dolayısıyla spordaki sürekliliğin sağlanması için sporcunun spora katılım nedenlerinin açığa çıkartılması şarttır. Ayrıca spora katılım ve katılmanın devamlılığında fırsatların, olanakların, eğlencenin sosyal kısıtlamaların ve sosyal desteğin sporcuların bağlılığına etki edebileceği düşünülmektedir. Spora bağlılık tıpkı motivasyon gibi sportif performansa etki edebilecek önemli bir psikolojik etken olarak düşünülebilir.

Bu teorik bakış açısının yanı sıra literatürde güdülenme ve spora bağlılık ilişkisini ele alan çalışmaların sınırlı olması (Leyton-Román vd., 2021; O'Neil ve Hodge, 2020; Garcia-Mas vd., 2010) bu araştırmanın literatürdeki önemli bir boşluğu doldurabileceğine işaret etmektedir.

Bu bağlamda çalışmamız ile Rize ili örneklemindeki sporcuların motivasyon kaynakları tespit edilebilecektir. Ayrıca sporcuların motivasyon ve bağlılık düzeyleri arasında korelasyon olup olmadığı sorunu çözüme kavuşacaktır. Bu sayede sportif performans üzerinde etkili olduğu düşünülen motivasyon ve bağlılık ile ilgili sporculara çeşitli öneriler sağlanarak literatüre katkı sağlanacağı ümit edilmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada Rize ilinde yarışmalara hazırlanan müsabık sporcuların güdülenme düzeyleri ile spora bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin ortaya konulması, ayrıca farklı değişkenlerin müsabık sporcuların güdülenme ve bağlılık düzeyleri üzerine farklılık yaratıp yaratmadığı sorunsalının incelenmesi amaçlanmıştır.

Problem Cümlesi

Bu araştırmanın iki temel problem cümlesi bulunmaktadır:

- 1- Sporcuların spora güdülenme ve bağlılık düzeyleri demografik değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 2- Sporcuların spora güdülenme düzeyleri ile spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? şeklindedir.

Alt Problemler

Cinsiyet değişkenine göre sporcuların spora güdülenme ve bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yaş değişkenine göre sporcuların spora güdülenme ve bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Eğitim düzeyi değişkenine göre sporcuların spora güdülenme ve bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Haftalık antrenman sayısı değişkenine göre sporcuların spora güdülenme ve bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Spor türü değişkenine göre sporcuların spora güdülenme ve bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Rekreatif faaliyetlere katılma durumu değişkenine göre sporcuların spora güdülenme ve bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Sporda güdülenme ölçeğinin alt boyutları ile spora bağlılık ölçeğinin alt boyutları ve toplam puan düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmakta mıdır?

Hipotezler

Bu araştırmanın hipotezleri H_0 hipotezi (fark/ilişki yoktur) olarak kurulmuştur. H_0 hipotezinin desteklenmediği durumlarda alternatif hipotez olarak H_1 hipotezi (fark/ilişki vardır) kabul edilecektir.

1. Hipotez;

H_0 : Cinsiyete göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Cinsiyete göre sporcuların içsel düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Cinsiyete göre sporcuların bütünleşmiş düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Cinsiyete göre sporcuların özdeşimle düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Cinsiyete göre sporcuların içeatiımla düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0e}: Cinsiyete göre sporcuların dışsal düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0f}: Cinsiyete göre sporcuların güdülenmeme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

2. Hipotez;

H₀: Yaşıa göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Yaşıa göre sporcuların içsel düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Yaşıa göre sporcuların bütünleşmiş düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Yaşıa göre sporcuların özdeşimle düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Yaşıa göre sporcuların içeatiımla düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0e}: Yaşıa göre sporcuların dışsal düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0f}: Yaşıa göre sporcuların güdülenmeme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

3. Hipotez;

H₀: Eğitim düzeyine göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Eğitim düzeyine göre sporcuların içsel düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Eğitim düzeyine göre sporcuların bütünleşmiş düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Eğitim düzeyine göre sporcuların özdeşimle düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Eğitim düzeyine göre sporcuların içeatımla düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0e}: Eğitim düzeyine göre sporcuların dışsal düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0f}: Eğitim düzeyine göre sporcuların güdülenmeme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

4. Hipotez;

H₀: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların içsel düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların bütünleşmiş düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların özdeşimle düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların içeatımla düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0e}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların dışsal düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0f}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların güdülenmeme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

5. Hipotez;

H₀: Spor türü değişkenine göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Spor türü değişkenine göre sporcuların içsel düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Spor türü değişkenine göre sporcuların bütünleşmiş düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Spor türü değişkenine göre sporcuların özdeşimle düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Spor türü değişkenine göre sporcuların içeatımla düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0e}: Spor türü değişkenine göre sporcuların dışsal düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0f}: Spor türü değişkenine göre sporcuların güdülenmeme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

6. Hipotez;

H₀: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların içsel düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların bütünleşmiş düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların özdeşimle düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların içeatımla düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0e}: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların dışsal düzenleme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0f}: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların güdülenmeme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

7. Hipotez;

H₀: Cinsiyete göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Cinsiyete göre sporcuların zinde olma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Cinsiyete göre sporcuların adanma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Cinsiyete göre sporcuların içselleştirme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Cinsiyete göre sporcuların bağlılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

8. Hipotez;

H₀: Yaşa göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Yaşa göre sporcuların zinde olma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Yaşa göre sporcuların adanma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Yaşa göre sporcuların içselleştirme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Yaşa göre sporcuların bağlılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

9. Hipotez;

H₀: Eğitim düzeyine göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Eğitim düzeyine göre sporcuların zinde olma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Eğitim düzeyine göre sporcuların adanma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Eğitim düzeyine göre sporcuların içselleştirme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Eğitim düzeyine göre sporcuların bağlılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

10. Hipotez;

H₀: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların zinde olma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların adanma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların içselleştirme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların bağlılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

11. Hipotez;

H₀: Spor türüne göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Spor türüne göre sporcuların zinde olma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Spor türüne göre sporcuların adanma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c}: Spor türüne göre sporcuların içselleştirme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d}: Spor türüne göre sporcuların bağlılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

12. Hipotez;

H₀: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0a}: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların zinde olma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0b}: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların adanma alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0c} : Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların içselleştirme alt boyut puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_{0d} : Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların bağlılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

13. Hipotez;

H_0 : Sporda güdülenme ölçeğinin alt boyutları ile spora bağlılık ölçeğinin alt boyutları ve toplam puan düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Varsayımlar

- ✓ Bu araştırmada kullanılan Sporda Güdülenme Ölçeği-II (SGÖ-II) ve Spora Bağlılık Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir olduğu ayrıca araştırmanın amacı için yeterli olduğu varsayılmıştır.
- ✓ Bu araştırmada katılımcılara yöneltilen soruların, değerlendirmeleri ve anlamaları bakımından uygun olduğu varsayılmıştır.
- ✓ Bu araştırmada katılımcıların, sorulara objektif ve samimi cevap verdikleri varsayılmıştır.
- ✓ Bu araştırmada kullanılan yöntemin amaca uygun olduğu varsayılmıştır.
- ✓ Bu araştırmada örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

1. Araştırma kullanılan anket sonuçlarıyla sınırlı olacaktır.
2. Araştırma Rize ilindeki müsabık sporcularla sınırlı olacaktır.
3. Araştırma 2022-2023 yılında müsabakalara katılan sporcularla sınırlı olacaktır.
4. Araştırma Sporda Güdülenme Ölçeği II ve Spora Bağlılık Ölçeği'nin ölçtüğü niteliklerle sınırlı olacaktır.
5. Araştırma konu ile ilgili ulaşılan kaynaklardaki verilerle sınırlı olacaktır.

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Güdülenme

Güdülenme Latince 'movere' kelimesiyle ifade edilmekte olup 'hareket etmek' anlamını taşımanın yanında doğrudan davranışı ortaya çıkaran içsel kuvvet olarak tanımlanmaktadır (Karageorghis ve Terry, 2015). Bireyin yaşamış olduğu toplumda yaşamaya devam edebilmesi için yapmış olduğu hareketlerin nedenini ortaya çıkaran olaya güdülenme denmektedir (Sevim, 2002). Bireylerin davranışlarının altında yatmakta olan nedenler her alanda olduğu gibi spor ortamlarında da önemli bir yer edinmektedir. Güdülenme kavramıyla ilgili birçok tanıma rastlamak mümkündür (Deci ve Ryan, 1985).

Genel ve çok bilinen tanımıyla güdülenme dediğimiz kavram, bireylerin amaçlarını gerçekteştirmek için harcanan enerjinin ne kadar ve nereye doğru olduğudur (Yeltepe, 2011). Güdülenme dediğimiz kavram bazı bileşenlerden oluşmaktadır. Bu bileşenler; yön, kararlılık ve yoğunluktur. Yön, yaptığımız aktiviteyi aynı zamanda başka bir aktiviteye rağmen devam ettirme arzusudur. Kararlılık ise yapmış olduğumuz aktiviteyi başarıyla sonuçlanıncaya kadar devam ettirmektir. Güdülenmenin bir diğer bileşeni olan yoğunluğa bakıldığında zaman var olan durumu başarıya ulaşması için ne kadar çaba harcandığı ve enerji sarf edildiği olarak karşımıza çıkmaktadır (Karageorghis ve Terry, 2015).

Bireylerin hayatları boyunca çeşitli hedefleri olmuştur. Tıpkı her bireyin birbirinden farklı yetenek ve özellikleri olduğu gibi hedefleri de birbirinden farklı özellikler taşımaktadır. Bu hedeflere ulaşmak için bireyler güdülenirler ancak bu güdülenmeyi net bir şekilde görmek mümkün değildir. Gördüğümüz şey ortaya çıkan davranıştır ve bu davranıştan bireylerin güdülenmeleri hakkında çıkarımda bulunmak mümkündür (Öğülmüş, 2002). Davranışçı psikologlar güdülenmeyi bireylerin kendi dinamiğinden gelen itici güç olarak ele almaktadırlar. Özellikle bireyler başarı duygularını tatmin etmek için güdülenmeyi kullanmaktadırlar (Coleman ve Barries, 2000).

Güdülenme kavramının temel sorularından biri güdülenmenin ortaya çıkmasında kimin ya da neyin sorumlu tutulduğudur. Güdülenme ifade bulurken bir görevin sonucu olarak mı yoksa tamamen bireylerin kendi sorumlulukların sonucu

olarak mı ortaya çıkar. Güdülenmenin içsel bir durumun sonucu olarak ortaya çıktığını savunan araştırmacılar olduğu gibi dış etmenlerden kaynaklandığını savunan araştırmacılar da vardır (Aydın, 1993).

Sonuç olarak en genel anlamda güdülenme kavramına baktığımızda bireylerin hedeflerine başarılı bir şekilde ulaşmak için göstermiş oldukları çabanın harcamış oldukları enerjinin şiddeti ve yönüdür (Yeltepe, 2011).

1.2. Güdülenme ile İlgili Kavramlar

1.2.1. Güdü

Latince karşılığı motive olan güdü kelimesi, bireyler bir eylemde bulunurken bu eylemi yapma nedenlerinin ne olduğu, eylemi yapmaya neden devam ettikleri ve bunu ne sıklıkla yaptıkları olarak ifade edilmektedir (Akman, 2017). Güdü bireyleri hedeflerine ulaştırmak için harekete geçiren, davranışlarına g veren ve etkinliğini arttıran bir i süreçtir (Başaran, 1991). Bireylerde birçok güdünün olduğu düşünülmektedir ancak bunların çoğunun ne olduğu dahi bilinmemektedir.

Dunn ve Stephens insandaki bilenen güdüleri aşağıdaki gibi sıralamışlardır.

1. Dengeleme (açlık, susuzluk vb. güdüler).
2. Cinsellik (evlilik, ocuk yetiştirme vb. güdüler).
3. Duygusallık (kin, korku, öfke vb. güdüler).
4. Kendiliğinden ortaya çıkanlar (merak etme, bilişsel süreçler vb. güdüler).
5. Toplumsal (bağlılık, başarma, bir topluma ait olma, beraber yaşama vb. güdüler) (Başaran, 1991).

Güdü insanların isteklerine bağlı olarak gelişirken aynı zamanda kendi yetenekleri için mücadelede bulunma durumudur (Stipek, 1998). Güdü bireylerin istek, arzu, ihtiyaç ve ilgilerini kapsamaktadır (Acat ve Köşgeroğlu, 2006).

1.2.2. İ Güdü

Freud'a göre bireylerin davranışlarını meydana getiren şey cinsellik ve saldırganlıktır ve bu iten gelen güdülerden kaynaklanmaktadır (Freud, 1990). Diğer yandan insanlar dışında hayvanların da i güdüsel davranışları olduğu ancak bunun

dışında hayvanların ortamlardaki durumlara göre hareketlerini yönlendirdiği açıklanmıştır. Bundan dolayı organizmanın sergilemiş olduğu davranışlar düşünme yetisinden bağımsız bir şekilde bir amaca yönelik hareket etmesi olarak karşımıza çıkmaktadır (Thorndike, 1911).

Sonuç olarak da davranışları ortaya çıkaran organizmaları harekete geçiren iç güdüler insanoğluna yaratılıştan verilmiş bir genetik miras olarak kabul edilebilir (James, 1890).

1.2.3. Dürtü

Canlıların yaşamlarını sürdürebilmek için ihtiyaç duydukları bir takım maddi ve manevi gereklilikler vardır. Bu gerekliliklerin organizma tarafından karşılanması için harekete geçmesi gerekir ve bu hareket de dürtü olarak karşımıza çıkar (Doğan, 2005).

İnsan davranışlarını açıklamada karşımıza çıkan etmen dürtüdür ve dürtü kendi içerisinde dürtü azalması ve gelişim gücü olarak da ikiye ayrılmaktadır. İnsanların davranışlarındaki değişimlerden bahsederken dürtü azalmasını ele alan davranışçı psikologlar insanın biyolojik tarafına daha çok önem vermişlerdir ve bunun nedeni olarak insandaki fizyolojik ihtiyaçların ortaya çıkardığı gerginliği giderme arzusuyla hareket ettiklerini öne sürmüşlerdir (Kuzgun, 1972).

1.2.4. İhtiyaç

İhtiyaç, organizmanın kendi yapısında var olması gereken bir etmenin eksikliğini hissetmesi sonucunda ortaya çıkan her bireyde bunların ne olduğu farklılık arz eden gerek biyolojik gerek fizyolojik gerekse de psikolojik olan etmenlerdir (Budak, 2003). Bu nedenle de ihtiyaçların bireyden bireye farklılık göstermesi insanların davranışlarındaki farklılığı ortaya çıkarır. Psikolojik olarak ihtiyaç kavramına bakıldığında ise insanın hem hayat bulduğu çevre hem de bu çevrede sağlıklı ilişkiler kurabilmesi için bazı koşullar gerekir işte bu koşulların eksikliği ihtiyaç kavramını ortaya çıkarmaktadır (Baymur, 1994).

1.3. Güdülenme Kuramları

Güdülenmenin tam olarak ne olduğunu ortaya koymak araştırmacılar için merak konusu olmuş ve bu alanda farklı yaklaşımlar araştırmacılar tarafından benimsenmiştir (Altıntaş, 2010).

Sonraki kısımda bu yaklaşımların ne olduğu ele alınacaktır.

1.3.1. Biyolojik Yaklaşımlar

Biyolojik yaklaşımlar psikologlar tarafından güdülenmeyi temel fizyolojik yaklaşımlarla (genetik, nöral, hormonal) ve organik (sindirim, dolaşım) sistemlerin arasındaki ilişki ile açıklarlar (Esentürk, 2014).

Nöral (sinirsel) faktörler: Saldırganlık davranışının ortaya çıkmasına neden olan sinirsel sistemlerin beyindeki bölümlerle saldırganlık davranışı arasında nasıl bir etki olduğu üzerinde durur.

Genetik faktörler: Özünde birey davranışlarının kalıtımsal olarak aktarılıp aktarılmadığını araştırır. Araştırmalar hayvanlar üzerinde yapılan deneylerin saldırgan ve saldırgan olmayan canlıların reyebileceğini ortaya koymuştur. Ortaya çıkan bu sonuçlar da büyük ihtimalle saldırganlığın genlerle yeni doğanlara geçeceğini göstermektedir.

Hormonal faktörler: Davranışların nedenlerini araştırırken hormonların etkisinin olup olmadığını ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu açıdan yapılan testler, saldırgan davranışlar meydana gelirken bazı hormonların kan düzeyinde artışının yüksek olduğunu göstermektedir (Arık,1996).

1.3.2. Hümanist Yaklaşımlar

Hümanist yaklaşımı savunan psikologlar güdülenme konusunu ele alırken güdülenmenin gereksinimlerle bağlantılı olduğunu savunmuşlardır. Gereksinim kuramına öncülük eden araştırmacılardan olan Murray ve Maslow gereksinim üzerinde önemle durmuşlar ve bireylerdeki bu gereksinimleri sınıflamışlardır (Erden ve Akman, 2011, Açıkgöz n, 2012).

Hümanistik yaklaşım güdülenmenin bireylerde doğal olarak bulunan bir yönelim olduğunu söylemiştir. Davranışlar ortaya çıkarken, gereksinimlerin öneminden bahsedilirken, bireylerin tercihleri de esas alınmıştır. Dolayısıyla

davranışlar ortaya çıkarken uyarıcının içten ya da dıştan olduğu önemli değildir. Burada önemli olan uyarıcının organizma tarafından nasıl algılandığıdır (Dilekmen ve Ada, 2005).

1.3.3. Davranışçı Yaklaşımlar

Skinner ve Thorndike gibi davranışçı yaklaşımları benimseyen bazı araştırmacılar güdülenmeyi uyarıcı ve tepki arasında kurulan bağın ortaya çıkardığı alışkanlıkla açıklamaya çalışmışlardır. Güdülenmenin kaynağının da pekiştirilen bu davranışların alışkanlık haline dönüşmesine bağlamışlardır (Açıkgöz Ün, 2012).

Davranışsal yaklaşımlarda pekiştireç olarak ödül ve cezaların kullanılması kuramda dışsal güdülenmenin etkili olduğunu kanıtlar niteliktedir. Bu da dışsal güdülenmenin bazı olumsuz yönlerini beraberinde getirmektedir. Dışsal güdülenmede organizma amaçları doğrultusunda harekete geçmek yerine ödüle ulaşmaya yönelik eylemler sergiler bu da ortaya çıkan davranışı aslında dıştan gelen ödüllerin yönlendirdiğini gösterir (Erden ve Akman, 2011).

1.3.4. Bilişsel Yaklaşımlar

Bilişsel yaklaşımlar davranışçı yaklaşımların bir alternatifi olarak geliştirilmiştir ve güdülenme bu yaklaşımda içsel süreçlerle açıklanmıştır (Erden ve Akman, 2011). Bilişsel yaklaşıma göre insan davranışları yalnızca ödül ve cezanın sonucu olarak değil düşüncelerimizden de etkilenerek ortaya çıkmaktadır (Woolfolk, 2013).

Genel olarak ele alındığında bilişsel yaklaşımlar basit U/T (uyarıcı tepki) ağının bir sonucu olarak değil bunlar arasındaki bazı zihinsel süreçlerden etkilenmektedir (Onuk, 2007). Bilişsel yaklaşımlara göre güdülenmede önemli kriterler vardır bunlar; amaçlarımız, değerlerimiz, inançlarımız ve beklentilerimiz olabilir (Dilekmen ve Ada, 2005).

1.3.5. Sosyal Öğrenme Kuramı

Sosyal öğrenme kuramı güdülenmeyi etkilemesi bakımından üç temel unsur üzerinde durmuştur. Bunlar ;

- 1- Bireyin amacına ulaşmadaki beklentisi

- 2- Amacın birey için kıymeti
- 3- Bireyin yapılacak işe tepkisi (Erden ve Akman, 2011).

Sosyal öğrenme yaklaşımı davranışçı ve bilişsel yaklaşımların özelliklerinin taşımanın yanında bunlara yeni boyutlar kazandırır. Bu kurama göre bireylerin davranışları yalnızca içsel ya da yalnızca dışsal faktörlerden etkilenmez. Çevresel faktörler, bilişsel özellikler, öz yeterlilik algısı, saldırganlık, başarı vb. durumlar da bireylerin davranışlarına yön verir (Selçuk, 2001).

1.4. Spor ve GÜDÜLENME

Güdülenme, davranışı meydana getiren etkenlerin ve nedenlerin ne olduğu ile ilgilidir. Güdülenmeyi belli kavramlarla açıklamak ya da tam olarak ölçmek ne kadar zor olsa da araştırmacıların dikkatini çekmeye devam etmektedir (Lindahl vd., 2015).

Sporcular müsabakalara çıkarken genel anlamda başarı hedefi ile hareket ederler ancak başarıya ulaşmayı hedefleyen sporcular müsabakalara çıkmadan önce spor ortamlarında kendilerinin nelerin beklediğini bilmek zorundadırlar. Burada da devreye sporcuları müsabakalara hazırlayan spor çalıştırıcıları, antrenörler hatta ebeveynler girmektedir. Eğer sporcuları sorumluluğu altında tutan antrenörler güdülenme kavramını layıkıyla bilirse sporcularının başarılarına olan katkıları artacaktır (Terzioğlu, 1992). Bunun dışında eğitmenlerin sporcuları hakkında neleri bilmelerinin farkında olması sporcularını yakından tanıdıklarının kanıtı olacak ve böylece sporcularını nasıl güdülemesi gerektiğini bilecekler bu da başarıyı kaçınılmaz hale getirecektir. Bunu yapmanın da yine çeşitli yolları vardır. Örnek verecek olursak; aile evine yapılan ziyaretler, ebeveynlerle kurulan yakın ilişkiler, gözlem ve tarama testleri bu amaçla kullanılabilir (Doğan, 2005).

Sporcular ve antrenörler arasında derin bir bağ oluşabilir bu da sporcuların spor kariyerini derinden etkileyebilir. Bu etkileme olumlu olabileceği gibi olumsuz olarak da karşımıza çıkabilir. Sporcuların kariyerlerinde olumsuz etkiler yerine olumlu etkiler bırakmak için antrenörlerin sporcularının spora katılım amaçlarını iyi anlaması gerekmektedir. Çünkü bireylerin spora katılım nedenleri birbirinden farklıdır ve bu zaman geçtikçe aynı kişide bile farklılık gösterebilir bu da güdülenmenin birçok farklı etkenden kaynaklandığını gösterir (Clancy vd., 2016).

Güdülenme spor ortamlarında çoğu zaman anlamının dışında kullanılmaktadır ve yanlış anlaşılmalara yol açmaktadır. Buna örnek verecek olursak spor ortamlarında sporcuların üzerinde bir baskı meydana gelir bu da sporcuların uyarılmışlık düzeyini artırır ve bu uyarılmışlık güdülenme olarak ele alınır. Sporcuları müsabakaya hazırlayan antrenörlerin yarışmadan önce yaptığı ateşleyici konuşmalar uyarılmışlık düzeyinde artışa neden olurken güdülenmeyi arttırması söz konusu değildir (Tiryaki, 2000).

Antrenmanlarında aynı çalışmaları yapan hatta aynı teknikleri uygulayan sporcuların başarıları arasında karşılaştırmalar yapıldığında başarı düzeyleri birbirinden çok farklı olabilmektedir. Bu farklılığı ortaya çıkaran birçok etmen vardır. Sporcuların yüksek düzeyde performans sağlamaları sadece fizik açıdan güçlü olmak ya da dayanıklı olmakla açıklanamaz. Burada güdülenme kavramı önemli rol oynamaktadır (Weinberg ve Gould, 1995).

1.4.1. Sporda Güdülenmenin Türleri

Sporda güdülenme türlerini ele aldığımızda Deci ve Ryan (1985)'in geliştirmiş olduğu hür irade kuramında öne sürülen üç tane kavram karşımıza çıkmaktadır. Bunlar; güdülenmenin yönünden, güdülenmenin içten mi yoksa dıştan mı olduğundan ve güdülenmenin hiç olmadığından söz etmektedir. Eğer başka bir şekilde ifade edecek olursak; bireyler ya da sporcular spora katılımlarını haz duyma, eğlenme ya da başarı elde etmek amacıyla gerçekleştiriyorlarsa içsel bir şekilde güdülenmiş olurlar. Sporcular veya bireyler spora katılımlarını başkalarından övgü almak için yapıyorlarsa dışsal bir şekilde güdülenmiş olurlar. Son olarak da sporcular ve bireyler spora katılırken bunu yukarıdaki iki neden olmaksızın yapıyorlarsa ve spora katılımları hakkında bir fikirleri yoksa güdülenmemiş olurlar (Bayar, 1997).

1.4.1.1. Dışsal Güdülenme

Dışsal güdülenme kavramı davranışlar meydana gelirken dıştan gelen uyarıcılar sonucu hareketin meydana gelmesini ifade etmektedir. Bu durumda davranışlar bireylerin kendisi dışında bir etkidenden örneğin; baskılardan, cezalardan ya da ödüllerden kaynaklanıyorsa bunlar dışsal güdülenme olarak ele alınmaktadır (Shinn, 2003).

Dışsal güdülenmede sporla ilgilenen bireyler genel anlamda çevrelerinden, ailelerinden, antrenörlerinden ve yönetimleri altında bulundukları yöneticilerinden olumlu dönütler almak, takdir edilmek, başarı elde etmek ve olumsuz eleştirilerden kaçınmak için güdülenirler (Deci ve Rayn, 1985; Harter, 1981).

Dışsal güdülenmede ödül önemli bir yere sahiptir. Bu yüzden sporcuları başarıya ulaştırmak için verilecek ödüllerin sistematik bir şekilde düzenlenmesi gereklidir. Bu çalışmayla verilen ödülün sporculara beklentinin farkında olmalarını ve onları doyuma ulaştırmaları hedeflenmektedir. Bir örnekle açıklanacak olursa yapılan bir müsabakadaki galibiyette sporculara verilen büyük primler, altınlar vb. ödüllerde sporcular belirli bir süre sonra yalnızca alacakları ödüller için güdülenmeye başlar. Eğer ödül beklentilerin altında kalırsa sporcuların güdülenmelerinde azalma meydana gelecektir (Esentürk, 2014).

Dışsal güdülenme kaynağını bireylerin iç dinamiğinden almayan aksine dıştan gelen uyarıcılarla şekillenen ve bireyleri hem ruhsal hem de fiziksel açıdan güçlendiren bir davranıştır (Bayraktar ve Kurtoğlu, 2009).

1.4.1.2. İçsel Güdülenme

İçsel güdülenme genel bir tanım olarak bakıldığında yapılan davranışların sadece keyif almak, güzel vakit geçirmek ve bireysel olarak bir tatmin elde etmek için ve bunun sonucunda herhangi bir ödül beklenmeden isteyerek yapılan davranışlardır (Anshel, 2006).

İçsel güdülenmenin sporcularda ortaya çıkışı ise sporcuların kendilerinden kaynağını almaktadır. İçsel güdülenme durumları yüksek olan sporcuların dışsal güdülenmeleri fazla olan sporculara oranla başarı seviyeleri daha yüksektir ve bu sporcular yapacakları işleri gerçekleştirmek için başkalarına ihtiyaç duymazlar (Doğan, 2005).

Uzun yıllardan beri psikologlar tarafından araştırma konusu olan içsel güdülenmede ön plana çıkan ilkeler başarıma ve zevk alma duyguları olmuştur (Erdem, 2008). İçsel anlamda güdülenen bireyler kompetent (ustalık ve işin ehli) olmak için içsel anlamda bir açlık hissederler ve başarıya ulaşmak için kendi kendilerini yönetme eğilimleri yüksektir. İçsel ve dışsal güdülenme bireylerin

güdülenmelerinde etkiye sahiptir. Bu iki güdülenme türü birbiriyle karşılaştırıldığında;

- 1- İçsel güdülenmeler uzun süreli olurken dışsal güdülenmeler daha kısa sürelidir. Çünkü dışsal pekiştirmelerin varlığı ortadan kalktığında güdülenme düzeylerinde düşüş meydana gelir.
- 2- Dışsal güdülenmeler içsel güdülenmelerin etkisini azaltır. Eğer dışsal güdülenmeler ortamdan çıkarılırsa içsel güdülenmelerde artış meydana gelir.
- 3- Dışsal güdülenmeler bireylerin dış kaynaklara bağımlı olmasını meydana getirirken içsel güdülenmeler bireylerde kendi iradeleriyle hareket etme davranışını artırır (Ülgen, 1997).

1.4.1.3. Güdülenmeme

Güdülenmenin hem içsel hem de dışsal boyutlarının yanında üçüncü bir kavram olarak güdülenmeme kavramı karşımıza çıkmaktadır. Güdülenmeme, bireylerde içsel ve dışsal güdülenmenin ikisinin de olmadığı yetersizlik, kontrol eksikliği ve başarısızlık gibi nedenler olarak tanımlanmaktadır (Pelletier vd., 1995).

Güdülenmeme öğrenilmiş çaresizlik kavramıyla benzer özellikleri taşımaktadır. Güdülenmemede bireyler davranışlarının sonuçları arasında bağlantı kurmakta zorlanırlar ve yaptıkları faaliyetleri neden yaptıkları konusunda bir fikir sahibi değillerdir (Kline, 2016). Güdülenmeme yaşayan sporcular faaliyetlerini neden yaptıklarını anlamlandırmada güçlük yaşarlar ve kendilerini yetersiz hissederler bunun sonucu olarak da genellikle faaliyetlerini son buldururlar (Kazak, 2004).

1.5. Sporda Güdülenme ile İlgili Kuramlar

1.5.1. Başarı Gereksinim Kuramı

Başarı gereksinim kuramı bireylerin güdülenmelerinin doğuştan değil öğrenme yoluyla ortaya çıktığını savunur. Bu kuram sonraki dönemlerde başarının kazanılma isteğine göre davranışların değişebileceğinden bahseder. Kurama göre iki temel güdü kaynağı vardır bunlar; başarı isteği ve başarısızlıktan kaçınmadır (Açıkgöz, 2012).

Başarı gereksinim kuramını en genel anlamda örnekleyen McClelland ve Atkinson'dur. Bu araştırmacılara göre önemli olan başarı gereksinimidir. Eğer bireylerin gereksinimleri bilinirse motivasyonları da kolaylıkla bilinebilir. Bu modelde bireyler eğlenceli ve ilginç faaliyetlerde bulundukları zaman başarıyı elde etmeleri ve başarısızlıklardan kaçınmaları onların asıl motivasyonlarını belirler (Cox, 1998).

Bu durum spor yapan bireylerde sadece başarı elde etmek için güdülenmek anlamında ele alınmaz. Başarı güdülenmesinin de en üst düzeyde olması gerekmektedir (Arslanoğlu, 2005).

Güdülenmenin bireylerde nasıl bir etkiye sahip olduğu ve başarı arasındaki ilişki spor açısından değerlendirildiğinde önemli bir yere sahip olduğu anlaşılmaktadır. McClelland açısından başarı güdüsü bireyin belirlemiş olduğu başarıma hedefine ulaşmak ve bu seviyeyi aşma çabasında olmaktır. Eğer sporcular belirledikleri hedefe ulaşır veya bu hedefi aşarlarsa haz duyma, mutlu olma, gururlanma gibi duygular yaşarlar. Ancak bunun tam tersi olarak sporcular belirledikleri hedeflere ulaşamazlarsa üzüntü, öfke, haz duyamama gibi duygular ortaya çıkar (İkizler ve Karagözoğlu, 1997).

Başarı gereksinim kuramı bir başka açıdan ele alındığında, sporcuların müsabaka sırasında yaklaşma veya kaçınma durumlarını yaşadıkları görülmektedir. Katılımın sağlandığı birçok müsabakada sporcuların fiziksel özelliklerinden, yeteneklerinden daha önde gelen onlardaki isteklilik ve arzulardır. Bu güdülenmelerle hareket eden sporcular başarı için diğerlerine oranla daha çok açıklık çekerler (Konter, 2000).

1.5.2. Başarı Hedefi kuramı

Başarı hedefi kuramını ele aldığımızda başarı ortamlarında iki kavram karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan biri görev diğeri ise egodur. Göreve katılımlarına önem veren bireyler sahip oldukları yetenekleri geliştirmek, bunların dışında farklı becerileri kazanmak ve yaptıkları işten olumlu sonuç alarak devamlılığını sağlamak isterler. Müsabakalar sırasında enerjilerini daha az harcayan bireylerin başarılarındaki temel etken rakiplerinin mağlup ederek ego katılımı göstermektir.

Görev katılımlı bireylerde disiplinli hareket etmek, yardımlaşmak, düzen

içerisinde olmak başarılı sonuçlar ortaya çıkarırken; ego katılımlı bireylerde rakipleri yenmek ve üst düzey yetenekler sergilemek başarıya giden yolu belirlemektedir (Waan, 1997 ve Sarrazin, 2002).

Başarı hedefi kuramı Nicholls (1984)' ün ilk olarak ileri sürdüğü bir kuramdır. Bu kuram bir anlamda Bandura'nın "Kendine Yeterlik Kuramı" ve Harter'in "Yeterlik Güdülenmesi Kuramı"ndan esinlenilmiştir. Bu kurama göre asıl önemli olan bireylerin başarı ve başarısızlık algılarının ne olduğudur (Nicholls, 1984).

Başarı gereksinim kuramında sporcuların güdülenmesi için antrenörlere önemli sorumluluklar düşmektedir. Bunlardan bazıları sıralanacak olursa;

Antrenörlerin yapması gerekenler:

- ✓ Sporcuların başarı ve başarısızlıkta nasıl hissettiklerini anlamaya çalışmak.
- ✓ Sporcuların yaptıkları işlerde ustalaşmasına yardım etmek.
- ✓ Sporcuların her biri için bireysel hedefler koymak.
- ✓ Sporcuların yeteneklerini göstereceği fırsatlar vermek.
- ✓ Sporcuların kazanmak ve kaybetmekten daha çok performanslarına yönelik değerlendirmeler yapmalarını sağlamak.

Antrenörlerin yapmaması gerekenler:

- ✓ Sporculardan sadece en iyileri ödüllendirmemek.
- ✓ Sporcuları iyi kötü diye sıralamaya koymamak.
- ✓ Sporculardan yalnızca iyi olanları seçmemek (Tiryaki, 2000).

1.5.3. Hür İrade Kuramı

Sporda güdülenmeyi tam anlamıyla anlamak için Deci ve Ryan'ın hür irade kuramını ele almak gerekir. Bu kuram güdülenmenin dışında çok şeyi ifade etmektedir. Kuramı yorumlarken gerçekleşen süreçlerin altında yatan asıl nedenleri sadece güdülenmenin ne olduğunu değil kişiliği anlamayı, bireylerin sosyal durumlarını ve psikolojik süreçlerini ortaya çıkarmayı gerektirir (Ada, 2011).

Hür irade kuramı bireylerin doğal bir şekilde gelişmeye eğilimli olduklarını, özellikle yakın çevrelerinde cereyan eden sorunlara duyarlı olduklarını ve yeni tecrübeler edinmekten kaçınmadıklarını varsaymaktadır (Deci ve Ryan, 2002).

Bunun dışında hür irade kuramı spora katılım sürecinde bireylerden bazılarının iyimser, olumlu ve sağlıklı davranışlar sergilerken bazılarının ise bu yaklaşımı neden tercih etmediğini anlamaya çalışmaktadır (Pelletier vd., 2013).

Hür irade kuramı içsel ve dışsal güdülenmenin ayrımlarına da vurgu yapmaktadır. Bireyler içsel güdülendiklerinde kazanacakları haz ve mutluluk için çaba harcarlar. Dışsal olarak güdülendiklerinde ise ya sonuçlar önemlidir ya da dıştan gelen dönütler ve ödüller ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle davranışların içsel ya da dışsal olarak gerçekleşmesi bireylerde farklılık arz ederken duruma ve zamana göre de değişebilir (Ingledew vd., 2004).

Hür irade kuramı aslında bir meta-teoridir ve dört alt teoriden meydana gelmektedir. Bunlardan ilki bilişsel değerlendirme teorisidir. Bu teori bireylerdeki sosyal durumların içsel güdülenmeye nasıl etki ettiğini ortaya çıkarır. Organizmasal içselleştirme teorisi; içselleştirme durumlarını dışsal güdülenmenin durumunu göz önünde bulundurarak ele alır. Nedensellik yönelimleri teorisi; bireylerin hür iradelerini desteklemenin yanında özgürce davranış sergilemeleri ve çevre ile ilişkileri konusunda bireysel farklılıkları açığa çıkarır. Dördüncü olarak da temel ihtiyaçlar teorisi; bireylerin ihtiyacı olan temel ihtiyaçları ön plana çıkararak bunun sağlık ve psikolojik iyi oluş açısından bağlantısını araştırır. Sonuç olarak buradaki dört mini teori bir araya gelerek hür irade kavramını oluşturur (Erdem, 2008).

1.5.4. Yükleme Kuramı

Yükleme kuramının kurucusu her ne kadar Heider olsa da bu kuram daha sonra Wiener tarafından geliştirilmiştir. Bu kuram motivasyon kuramının bilişsel yönü olarak da bilinmektedir. Bireyler çevrelerinde meydana gelen olayları anlamlandırmaya çalışırken güçlü şekilde güdülenirler. Bu güdülenmeler sonucunda elde ettiğimiz çıkarımlar önemlidir çünkü bu çıkarımlar sonrasında yapacağımız davranışlara yön vermektedir (Arık, 1996). Wiener bu kuramda başarı ve başarısızlığı üç boyut şeklinde sıralamıştır. Bunlar ;

- ✓ İçsel ve dışsal yüklemeler
- ✓ Tutarlı ve tutarsız yüklemeler
- ✓ Kontrol edilebilen ve kontrol edilemeyen yüklemelerdir.

Yükleme kuramından sporcular başarılarının ve başarısızlıklarının sebeplerini farklı açılardan ele almaktadırlar (Tiryaki, 2000). Başarısızlık ve başarıların nedenlerini bilmek bireylerin kendi iç dünyalarını da anlamalarını sağlamaktadır. Böylece diğer insanların neler yapabilecekleri konusunda öngörü sahibi olunmaktadır (Fiske ve Taylor, 1985).

1.6. Bağlılık Kavramı ve Spora Bağlılık

Spora bağlılık kavramını ele almadan önce bağlılığın ne olduğunun anlaşılması gerekir. Bu anlamda bağlılık; bireylerin birilerine ya da bir şeylere karşı yakınlık hissetmesi, sevgi beslemesi, saygınlıkta bulunması ve sadakatten ayrılmaması olarak adlandırılabilir. Bu bireyin kendisini bir düşünceye veya bir toplumsal kesime bağlı olarak hissetmesi de olabilir (Evrin, 2016).

Türk Dil Kurumu (TDK)'na göre bağlılık; bağlı olma durumu ile birine karşı, sevgi, saygı, yakınlık gösterme ve sadakatten ayrılmama anlamları taşımaktadır (sozluk.gov.tr). Bağlılık yapılan iş ile ilgili olarak üzerinde ısrarla durulan, yapanları tatmin noktasında doyuma ulaştıran ve pozitif olarak ilerleyen zihinsel bir süreçtir (Scahaufeli vd., 2002).

Bağlılık; bir kişiye, bir duruma, bir kulübe, bir takıma, bir kuruma, bir örgüte veya bunların dışında herhangi bir şeye karşı saygı duyma, sevgi duyma, yakınlık hissetme ve sadakat gösterme durumlarına karşılık olarak gelmektedir (Tutar, 2016). Mercan (2016) bağlılık kavramını ifade ederken bu durumun bireylerin kendilerinden daha üstün gördüğü kişi ya da durumlara karşı duymuş oldukları yakınlık ile hissettikleri ve yerine getirmelerini düşündükleri bir görev olarak tanımlamaktadır.

Bunun dışında bağlılık kavramıyla alakası olan ve çoğu kes karıştırılan kavramlardan birisi de bağımlılıktır. Bu iki kavramı ayırt etmede önemli bir fark vardır. Bu farkın iyi anlaşılması durumunda bağlılık ve bağımlılık arasında herhangi bir sorun kalmayacaktır. Bağlılıkta bireyler özgür iradeleriyle hareket ederler. Yaşanılan vatana bağlılık, topluma bağlılık, aileye bağlılık ve yapılan mesleğe bağlılık kavrama verilecek örnekler arasındadır. Bağımlılık ise bireylerde çoğunlukla mecburiyetlerden kaynaklanan kişilere, nesnelere veya herhangi başka bir şeye tabi olmasıdır. Bu bağlamda bağlılık gösterdiğimiz etmenler ve durumlara gereğinin

üstünde anlamlar yüklendiğinde bu bağlılık yerini bağımlılığa bırakmaktadır (Evrin, 2016).

Bağlılık; içselleştirme, zindelik ve adanmışlık gibi olumlu anlamları içerisinde barındıran bir kavram olarak da karşımıza çıkmaktadır (Schaufeli vd., 2002). Bağlılık kavramı bireylerin normal hayatlarında ve yaptıkları işlerde önemli bir yer tutmaktadır. Bağlılık kendi içerisinde üç önemli özellik barındırmaktadır.

1. Bağlı olunan şeye karşı çok güçlü bir istek.
2. Bağlı olunan şeye karşı zaman zaman kontrolü kaybetmek.
3. Bağlı olunan şeye karşı ısrarcı davranmak (Shaffer vd., 2000).

Spor ortamlarında başarılı olmanın birçok yolu vardır bunlardan birisi de yapılan sporda devamlılık sağlamaktır. Bu açıdan günümüz dünyasında spor çalışmalarında sporcu bağlılığı önemli bir yere sahiptir. Sporda başarının elde edilebilmesi için çok açılı bir çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bunlar arasında sporcuların çalışma şartlarının iyileştirilmesi yanında sporcuların spora bağlılıklarını arttırmak için bağlılık çalışmalarının yapılması yer almaktadır. Başarı için sporcuların motivasyonlarının üst düzeyde olması ve psikolojik açıdan kendilerini iyi hissetmeleri gerekmektedir (Scanland, 2003). Spora bağlılık sporcuların spor yaptıkları ortamlarda başarıya inanması, başarı için enerjilerini verimli kullanmaları, yaptıkları işten mutluluk duymaları, inançlarını korumaları ve bunu tutarlı bir şekilde devam ettirmeleridir (Lonsdal vd., 2007).

Bu konuda yapılan çalışmalarda spora bağlılığın motivasyonla ilişkili olduğu anlaşılmıştır. Spora bağlılığa etki eden iki önemli faktör üzerinde de durulmuştur. Bunlar haz duyma ve kısıtlı değildir. Haz duyularak spora bağlılık bireylerin kendi istekleriyle ortaya çıkar ve bu durumda spordan alınan verim fazladır. Bir diğer faktör olan kısıtlı bağlanma durumunda ise sporcuların istekleri dışında bağlılık söz konusudur. Kısıtlı bağlanmada sporcularda motivasyon kaybı olur ve spor verimlerinde düşüş meydana gelir (Scanlan vd., 1993).

Spora bağlılıkla ilgili literatüre bakıldığında bu kavramın Thibaut ve Kelly (1959) tarafından geliştirilen sosyal değişim kuramından ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Spora bağlılığın ne olduğunu tam olarak anlamak için ortaya konulan çalışmalarda sporcuların bağlılığını etkileyen birçok kavram olduğu görülmektedir. Bunlar; zevkler, katılım fırsatı, dinçlik, adanmışlık, sosyal yatırımlar,

kısıtlamalar vb. kavramlardır (Scanlan vd., 1993). Bu açıdan bakıldığında spora bağlılık tükenmişliğin karşı kavramı olarak ortaya çıkmaktadır (Schaufeli vd., 2006). Bağlılık kavramını daha iyi anlamak için sonraki bölümde zindelik, adanma ve içselleştirme kavramları ele alınacaktır.

1.6.1. Zindelik

Zindelik bireylerin hem fiziksel hem de ruhsal açıdan enerji dolu, hareketli, canlı ve neşeli olma durumu olarak ifade edilmektedir. Zindelik bireylerin etraflarında olup bitenlere karşı farkındalık göstermeleri ve bu farkındalığı gösterirken yapılması gereken en uygun seçeneği değerlendirirken çok boyutlu ve süreklilik gerektiren bir duruma bürünmeleridir. Yaşamlarında zindelik durumunda olan bireyler yapmış oldukları işlere, bulundukları sosyal çevrelere ve kendilerine yüksek bir duyarlılık gösterirler. Aynı zamanda zindelik bireylerin yapmış oldukları işlerde kendilerini tatmin etmelerini ve performanslarını üst düzeye çıkarmalarını sağlamaktadır (Uysal vd., 2014).

Zindeliği yerinde olan bireyler yaşamın onlara verdiği görevleri gerçekleştirmek için istekli olurlar. Aslında bu isteğin onlarda bulunmasının sebebi içsel motivasyona sahip olmalarıdır. Bunun sonucu olarak bireylerin işleri kolaylaşır ve başarıya ulaşmaları kaçınılmaz bir hal alır (Çelik ve Topçuoğlu, 2017).

Bağlılık konusunda zinde olmak kavramını ele aldığımızda sporcuların ve bireylerin zorluklar karşısında dahi üst düzeyde performans elde etmelerini ifade etmektedir (Guillén ve Alvarado 2014).

1.6.2. Adanmışlık

Adanmışlık kavramını ifadelere dökmeye çalıştığımızda adanmışlık; bireylerin uğraş vermiş oldukları spor dalında sporu kendilerinden bir parça gibi görerek bundan heyecan duymaları, ilham almaları ve sporu yaparken kendilerine ve rakiplerine meydan okumaları şeklinde ifade edilmektedir (Guillén ve Alvarado 2014). Bunun dışında Scanlan ve arkadaşları (2013) takımdaki alışkanlıklardan ve bunlara duyulan heyecan ile birlikte sporcuların aldıkları ilhamın onları daha da profesyonel hale getirdiğini söylemiştir.

Adanmışlığa baktığımız zaman bunun profesyonel ve sosyal adanmışlık olarak iki alt kategoriye ayrıldığını görmekteyiz. Profesyonel (usta) adanmışlık; sporcuların yapmış oldukları sporla birlikte gerçek potansiyelini ortaya koyarak bunu gurur kaynağı haline getirmesi, anlam yüklemesi ve bu sayede kendini gerçekleştirmesidir. Sosyal adanmışlık; bireylerde ve sporcularda yapmış oldukları işi en üst seviyede gerçekleştirme çabası göze çarpmaktadır. Bu sayede rakiplerine üstünlük kurmak adına yaptıkları işe odaklanarak onlara karşı galip gelme ve adanmışlık durumu mevcuttur (Scanlan vd., 2013).

1.6.3. İçselleştirme

İçselleştirme kavramı ile ilgili birçok araştırma yapılmıştır. Ancak bu kavrama ilk değinen Nietzsche'dir (Wallis vd., 2001).

Psikolog Paul Ree'nin yazmış olduğu ve ahlakın kökenine vurgu yaptığı kitaba (The Origin of the Moral Sensations) tepki niteliğinde 1887'de "Ahlakın Soyağacı Üzerine (On The Genealogy of Morals)" kitabında içselleştirmenin doğrudan adını kullanmadan toplumun insanları evcilleştirmek için insan zihnine nasıl etki ettiğinden bahsetmiştir (Nietzsche, 2000).

Bunun dışında ilk olarak Freud 1915 yılında içselleştirmeyi tartışmaya açmıştır (Compton, 1985). Freud içselleştirmeyi tartışırken bunun bireylerin iç dünyasında nelerin yaşandığı ve nelerin inşa edildiği bir süreç olarak vurgulamıştır. Ayrıca bu süreçte iç dünya ile dış dünya arasında bir düzenleme olacağından bahsetmiştir (Wallis vd., 2001).

İçselleştirme kavramı spor açısından ele alındığında; sporcuların spor yaparken yaptıkları sporu özlerinden bir parça gibi hissetmelerini, spor yaparken kendilerini dış dünyanın etkisine kapatarak bunu adeta aşkla yapmayı ve kendilerini kaybetmeyi ifade etmektedir (Guillén ve Alvarado 2014).

1.7. Literatür Taraması

1.7.1. Yurt İçinde Yapılan Tez Çalışmaları

Altun (2022), yapmış olduğu çalışmada Kocaeli ilinde takım sporuyla uğraşan sporcuların iletişim becerileri ve spora bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi

incelemiştir. Araştırmaya voleybol dalında 41, futbol dalında 102, basketbol dalında 69 ve hentbol dalında 27 olmak üzere toplamda 239 takım sporcusu katılmıştır. Verilerin toplanmasında İletişim Becerileri Ölçeği ve Sporcu Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda takım sporuyla uğraşan sporcuların sporcu bağlılığı ve iletişim becerileri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Ermisket (2022), Hatay ilinde basketbol oynayan amatör sporcuların spora bağlılık ile görev ve ego yönelimleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla bir çalışma yapmıştır. Araştırmaya Hatay ilinde lisanslı olarak basketbol oynayan 983 erkek 538 kadın toplamda 1521 sporcunun arasından sistematik örnekleme yöntemi ile seçilen 317 basketbolcu katılmıştır. Verilerin toplanmasında Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği (SGEYÖ) ile Spora Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda yapılan analizlere göre kadın basketbol sporcularının erkek basketbol sporcularına göre daha fazla görev yönelimli ve yapmış oldukları spora daha fazla bağlı oldukları ortaya çıkmıştır.

Çeliker (2021), elit düzey güreşçilerin spora bağlılık düzeyleri ve kulüp antrenörlerinin etik liderlik ile etik dışı davranışları arasındaki ilişkiyi incelemek maksadıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırmaya Türkiye Güreş Federasyonuna bağlı elit düzeyde güreş yapan 340 erkek güreşçi katılmıştır. Verilerin toplanmasında Spora Bağlılık Ölçeği, Etik Dışı Liderlik Ölçeği ve Antrenörlerin Etik Dışı Davranışlarıyla İlgili Sporcu Algısı Ölçeği birlikte kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara bakıldığında, medeni durum, güreş stili, eğitim durumu, spor yaşı ve yaşanılan yer değişkenleri açısından Spora Bağlılık Ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmazken millilik durumu, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu değişkenleri açısından Spora Bağlılık Ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır.

Peke (2020), yapmış olduğu çalışmada oryantiring sporcularının spora bağlılıkları ve zihinsel dayanıklılıklarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya İstanbul ilinde oryantiring yapan 230 sporcu dahil edilmiştir. Verilerin toplanması Kişisel Bilgi Formu, Spora Bağlılık Ölçeği ve Sporda Zihinsel Dayanıklılık Envanteri ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizi sonucunda oryantiring sporcularının spora bağlılıkları zindelik, adanmışlık ve içselleştirme alt boyutları ve sporda zihinsel dayanıklılıkları arasında pozitif yönde etki gösterirken spora

bağılılıkları ve sporda zihinsel dayanıklılıkları arasında anlamlı düzeyde farklılaştığı ortaya çıkmıştır.

Kangotan (2020), yapmış olduğu çalışmada lisanslı dövüş sporcularının mükemmeliyetçilik ve spora bağılılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmaya dövüş sporu yapan 31 kadın 84 erkek toplam 115 lisanslı dövüş sporcusu katılmıştır. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu ile beraber Spora Bağılılık Ölçeği ve Spora Özgü Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda dövüş sporuyla uğraşan sporcuların spora bağılılıkları ile spora özgü mükemmeliyetçilikleri arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişkinin ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Özen (2019), Y ve Z kuşağındaki taekwondo sporcularının çok boyutlu mükemmeliyetçilik düzeylerinin, spordaki güdülenme ve başarı motivasyonu arasındaki ilişkisini ölçmek için bir araştırma yapmıştır. Çalışmaya Y kuşağından 103, Z kuşağından 105, toplamda ise 208 sporcu katılmıştır. Araştırmaya katılan bireylere Spora Özgü Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği ile Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin yanında Sporda Güdülenme Ölçeği uygulanmıştır. Çalışma sonucunda ölçekler karşılaştırıldığında Y kuşağının başarı motivasyonu ölçeğinin başarıya yaklaşımadaki alt boyutu ve spora özgü güdülenme ölçeğinin bilmek ve başarmak, uyaran, yaşama ve içeatımla düzenleme alt boyutları ortalaması Z kuşağında bulunan sporculara göre anlamlı derecede yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Yıldırım (2017), yapmış olduğu çalışmada ortaokul seviyesinde öğrenim gören ve okullar arası müsabakalara katılan sporcuların sporda güdülenme düzeylerini farklı değişkenlere göre (cinsiyet, yaş, sınıf, spor branşı, anne baba öğrenim durumu ve mesleği, vb.) incelemiştir. Çalışmaya 146 kız 136 erkek olmak üzere 282 sporcu öğrenci katılmıştır. Verilerin toplanmasında Sporda Güdülenme Ölçeği kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda sporcuların yaş, cinsiyet, sınıf, spor branşı ve anne mesleği değişkenleri ile güdülenme arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Fakat diğer değişkenler ve güdülenme arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

1.7.2. Yurt İçinde Yapılan Makale alışmaları

Merdan ve ağlar (2022), ergen sporcuların spora bağlılık ile ilgili bireysel ve sosyal faktörlerini inceleyerek literatürdeki spora bağlılık ile ilişkili, psikososyal faktörleri sistematik derleme yöntemi ile ortaya koymak için bir çalışma yapmışlardır. Çalışma PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) yönergelerine uygun olarak, PubMed, Google Scholar, SPORTDiscus ve Taylor-Francis Online veri tabanlarında, “sport commitment” anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan derleme sonunda 1132 çalışmaya erişim sağlanmıştır. Yapılan ön çalışmalarda spora bağlılık modeli temel alınarak (Scanlan vd., 1993) hakemli dergide yayınlanma, erken ve orta ergenlik (10-18 yaş) dönemi, spora bağlılık ile ilgili faktörlerin incelendiği çalışmaları dahil etme, ingilizce dilinde yazılmama, nitel araştırma yöntemleri kullanılmama gibi dışlama faktörleri göz önüne alınarak 20 çalışma sistematik değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmalarda spora bağlılık ile alakalı bireysel ve sosyal faktörler iki grup altında toplanmıştır. Yapılan bu çalışma sonucunda spora bağlılığın bireysel faktör bağlılığı ile güdülenme faktörü önemli bir etken olarak karşımıza çıkarken sosyal faktörlerde antrenörlerin sporcular için oluşturduğu ortamın spora bağlılık için önem arz ettiği ortaya çıkmıştır. Bu da ergen sporcuların spora katılmaları ve bağlılık göstermeleri için bu stratejilerin dikkate alınması gerektiğinin önem arz ettiğini ortaya koymuştur.

Han ve Polat (2022), yapmış oldukları çalışmada kış sporu ile ilgilenen sporcuların spora bağlılık ve yaşam doyumunu arasındaki ilişkisini incelemişlerdir. Çalışmaya yaşları 18 ve üzeri olan en az 3 yıl süre ile kış sporu yapan toplam 255 kış sporcusu katılmıştır. Verilerin toplanmasında Spora Bağlılık Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda milli takım sporcularının spora bağlılık seviyelerinin diğer grup sporcularına göre daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra Yaşam Doyumu Ölçeği ile Spora Bağlılık Ölçeğinin zindelik, içselleştirme ve adanmışlık alt boyutlarının toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişki ortaya çıkmıştır.

Uzgur vd., (2021), koşu gruplarında rekreasyonel amaçlı koşu yapan bireylerin spora bağlılık düzeylerini çeşitli demografik değişkenler açısından incelemek amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Çalışmaya İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Antalya ve Mersin illerinde, rekreasyonel olarak koşu yapan 159’u kadın,

223'ü erkek toplam 382 kişi katılmıştır. Verilerin toplanmasında ise Spora Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda cinsiyet, eğitim düzeyi, haftada koşulan gün sayısı, koşu geçmişi, haftalık koşu mesafesi, algılanan yaşam kalitesi ve algılanan genel sağlık durumu değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler ortaya çıkmıştır. Ancak diğer değişkenler ve spora bağlılık arasında anlamlı olarak bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Siyahtaş vd., (2020), bireysel ve takım sporuyla uğraşan sporcuların bazı değişkenlere göre spora bağlılık düzeylerini incelemek amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Çalışmaya İstanbul ilindeki bir spor okulunda bireysel ve takım sporuyla uğraşan farklı spor dallarında mücadele gösteren 78 erkek, 26 kadın olmak üzere toplamda 104 sporcusu katılmıştır. Verilerin toplanmasında ise Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda sporcuların değişkenlerine ve mücadele ettikleri spor dallarına göre spora bağlılıklarında değişiklikler ortaya çıkarken yaşlarının arttıkça spora olan bağlılıklarının azaldığı tespit edilmiştir.

İmamoğlu Kaya vd., (2020), yapmış olduğu çalışmada kadın futbolcularda antrenmanın algılanan stres, sporda güdülenme, sürekli öfke ve öfke tarzı düzeylerine göre incelemiştir. Çalışmaya birinci ve ikinci ligde oynayan toplam 38 futbolcu katılmıştır. Verilerin toplanmasında Sporda Güdülenme Ölçeği ile beraber Algılanan Stres Ölçeği ve Sürekli Öfke ve Öfke İfade Tarzı Ölçeği kullanmıştır. Değişkenler incelendiğinde; birlikte yaşanan kişi değişkenine göre içsel güdülenme ve dışsal güdülenme alt boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Spor yılı değişkenine göre güdülenme ve öfke kontrolü arasında anlamlı bir farklılık görülürken algılan stres düzeyi, sürekli öfke ve öfke tarzı ve sporda güdülenme arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Akman ve Can (2019), oryantiring ile uğraşan lise öğrencilerinin sporda güdülenme düzeylerini farklı değişkenler (yıl, hafta, saat, cinsiyet, yaş, sınıf) açısından araştırmışlardır. Çalışmaya 2016-2017 yılında oryantiring yarışmalarına katılan 182 lise öğrencisi katılmıştır. Veriler araştırmacının hazırladığı bilgi formu ve Pelletier (1995), tarafından geliştirilen ve Kazak (2004), tarafından Türkçeye uyarlanıp geçerlilik ve güvenilirliği yapılan Sporda Güdülenme Ölçeği ile elde edilmiştir. Araştırma sonucunda sporda güdülenme düzeyi incelenen liseli sporcuların, sporda güdülenme düzeyleri yıl, hafta ve saat değişkenine göre anlamlı

olarak farklılık gösterirken, güdülenme düzeyi ile cinsiyet, yaş ve sınıf değişkeni anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Pehlivan vd., (2017), üniversiteler arasında güreş müsabakalarına katılan sporcuların güdülenmelerini incelemiştir. Verilerin toplanmasında ise Sporda Güdülenme Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmaya yaşları 17-25 arasında değişen 21 kadın 62 erkek olmak üzere 83 güreş sporcusu katılmıştır. Verilerin analizi sonucunda sporcuların cinsiyet ve spor yapma yıllarına göre içsel güdülenme, dışsal güdülenme ve güdülenmeme değişkenleri arasında anlamlı derecede bir farklılık bulunmamıştır.

Dalkıran ve Aslan (2016), yapmış oldukları araştırmada üniversiteli kadın ve erkek sporcuların spora güdülenme nedenlerini cinsiyet açısından araştırmışlardır. Çalışmaya toplamda 23 farklı üniversiteden 168 kadın ve 222 erkek olmak üzere 390 sporcu katılım göstermiştir. Araştırmada Kazak (2004) tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılan Sporda Güdülenme Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda kadın ve erkek sporcuların spora güdülenme durumlarının dışsal faktörlerle paralellik gösterdiği bunun yanında da cinsiyet değişkeni ile de farklılık gösterdiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Kolayış vd., (2015), yapmış oldukları çalışmada takım sporuyla ilgilenen kadın sporcuların imgeleme, güdülenme ve kaygı durumları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Araştırmaya yaşları 14-18 arasında değişen Sakarya ilinden 69 kadın takım sporcusu katılmıştır. Verilerin toplanmasında Sporda İmgeleme Envanteri, Sporda Güdülenme Ölçeği ve Sürekli Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Veriler analiz edildiğinde bilişsel imgeleme ve motivasyonel ustalık ile spor yaşı değişkenlerinde pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir. İçsel güdülenme ve bilişsel imgeleme değişkenleri arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Güdülenmeme ve spor yaşı arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Kaygı ve motivasyon arasında ise anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Kılınç vd., (2011), yapmış oldukları araştırmada takım sporuyla ilgilenen bireylerin motivasyon düzeylerini farklı değişkenlere göre incelemişlerdir. 2011 yılında Kayseri ilindeki birinci ve ikinci ligde oynayan voleybol, hentbol ve basketbol sporcularından 95 sporcuyu araştırmaya dahil etmişlerdir. Araştırmalarında betimsel nitelikli tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin elde edilmesi için

araştırmacının hazırladığı kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Ölçek olarak ise Tiryaki ve Gödelek tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılmış olan Spora Özgü Başarı Motivasyonu ölçeği tercih edilmiştir. Ortaya çıkan sonuçlar araştırmaya dahil olan sporcuların başarı motivasyonlarının yaş, gelir düzeyi, ikamet, boş zaman faaliyeti ve spor dallarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmüştür.

1.7.3. Yurt Dışında Yapılan Tez Çalışmaları

Antritsou (2016) rekreasyon ve elit seviyedeki görme engelli sporcuların sosyelleşmesini ve spora katılım güdülenmelerini araştırmak için bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya 23 kadın 29 erkek olmak üzere 52 sporcu katılım sağlamıştır. Sonuç olarak engelli sporcuların sosyalleşmesinin ve spora katılım motivasyonlarının içsel ve dışsal nedenlerden etkilendiğini ayrıca engelli sporcuların spora katılım motivasyonlarının engelli olmayan sporcuların spora katılım motivasyonlarıyla paralellik gösterdiğini de ortaya çıkarmış oldu.

Porter (2014) okul çağındaki bireylerin duygusal zeka, sosyal karşılaştırma ve fiziksel aktiviteye katılım motivasyonları arasındaki ilişkiyi incelemek için bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya yaşları 14-15 aralığında 123 kadın 84 erkek olmak üzere toplam 207 kişi katılmıştır. Sonuçlar analiz edildiğinde her iki grupta da duygusal zeka ve fiziksel aktiviteye katılım arasında pozitif ilişki olduğu ve içsel motivasyonun buna aracılık ettiği görülmüştür. Ayrıca duygusal zekanın içsel ve dışsal motivasyonla pozitif yönde ilişkili olduğu ancak bu ilişkinin içsel motivasyonda daha yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Çalışmanın bulguları birlikte değerlendirildiğinde duygusal zeka ve sosyal karşılaştırmanın bireylerin katılım motivasyonlarını etkilemesi ve bunun da fiziksel aktivitenin benimsenmesini ve fiziksel aktiviteye olan sürekli katılımı etkilediğini ortaya koymuştur.

Davis (2012) antrenör-sporcu ilişkisi bağlamında bağlanma teorisini incelemek için yapmış olduğu çalışmasına yaşları 18-28 arasında değişen 159 kadın ve 150 erkek olmak üzere 309 sporcu öğrenciyi dahil etmiştir. Sonuçlar incelendiğinde sporcuların antrenörlere güvenli üs, güvenli sığınak ve yakınlıkları onların spora bağlılıklarını arttırırken sporcuların kaygılı bağlanma biçimleri hem ilişki doyumu hem de spor doyumu açısından negatif yönde ilişkide olduğunu göstermiştir.

Hill (2009) sporcuların çok boyutlu mükemmeliyetçilik ve spora bağlılık arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya aralarında bireysel ve takım sporcularının bulunduğu 92 kadın 114 erkek olmak üzere toplamda 206 sporcu katılmıştır. Yapılan analizler sonucunda sosyal mükemmeliyetçilik ve sporcu bağlılığı arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, kendine yönelik mükemmeliyetçilik ile sporcu tükenmişliği arasında ise negatif yönde bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Tsang (2006) Hong Kong'da öğrencilerin beden eğitimi ve spora dersine katılımını ve güdülenmelerini farklı değişkenlere göre ortaya koymak amacıyla bir çalışma yapmıştır. Araştırmaya farklı yaş gruplarından 2202 öğrenci katılmıştır. Analiz sonuçları incelendiğinde erkeklerin kendilerini spor aktivitelerine katılmada ve katılımdan keyif alamada kadınlara göre daha yetkin gösterdiğini ortaya koydu. Ayrıca spor ve fiziksel etkinliklere katılım güdülenmelerinin yaşla birlikte azaldığını ortaya çıkarırken düzenli katılımın spor güdülenmesini arttırdığı sonucunu da göstermiş oldu.

Olympiou (2005) Sporcuların motivasyon iklimi ve antrenör-sporcu ilişkisi hakkındaki algılarını incelemek için bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya 177 kadın 414 erkek olmak üzere toplam 591 sporcu katılmıştır. Sonuçlar incelendiğinde sporcuların sporcuların antrenör tarafından yaratılan motivasyonel iklime ilişkin yakınlık, bağlılık ve tamamlayıcılık açısından görev algılarının pozitif yönde ilişki gösterdiği ortaya çıkmıştır. Diğer yandan sporcuların ego içeren iklime ilişkin algıları yakınlık, bağlılık ve tamamlayıcılıkla negatif yönde ilişkili olarak sonuçlanmıştır.

Callaw (2000) İmgelemenin spor performansı üzerindeki bilişsel ve motivasyonel etkilerini incelemek amacıyla bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya 28 kadın ve 28 erkek olmak üzere toplamda 56 sporcu katılmıştır. Çalışma sonucunda imgelemenin sporcunun kendine güvenini arttırdığını ve sporcuları motive edici bir etkiye sahip olduğunu gösterdi.

1.7.4. Yurt Dışında Yapılan Makale Çalışmaları

Hernandez vd., (2021) başarısızlık korkusu, performans, tükenmişlik ve spora bağlılık arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Çalışmaya 229 kadın 250 erkek olmak üzere toplamada 479 hentbol sporcusu katılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda duygusal tükenme ve duyarsızlaşmanın spora bağlılık ile negatif olarak anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca spora bağlılık seviyeleri yüksek olan sporcuların kişisel başarısızlık puanlarının daha düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

Leyton-Román vd., (2021) karantina sırasında (covid-19) motivasyon ve spor uygulamalarına bağlılığı araştırmak için bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya yaşları 18-65 arasında değişen 89 kadın 90 erkek olmak üzere 179 kişi dahil olmuştur. Yapılan analizler sonucunda karantinadan önceki yaşamlarında spor bağlılığı yüksek olan bireylerin karantina sırasında da bu bağlılıklarının diğerlerine göre yüksek olduğu ayrıca öz yeterlilik ve spora bağlılık açısından erkeklerin kadınlara göre pozitif düzeyde anlamlı farklılık sergilediği sonucuna varılmıştır.

O'Neil ve Hodge (2020) antrenörlük tarzının sporcuların spora bağlılıkları ve motivasyonlarını nasıl etkilediğini incelemek amacıyla bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya 52 kadın 96 erkek olmak üzere 148 futbolcu katılmıştır. Araştırma sonucunda destekleyici koçluk tarzının sporcuların motivasyon ve bağlılıkları üzerinde pozitif yönde ilişkisinin olduğunu ortaya koymuştur.

Alesi vd., (2019) antrenör tarafından yaratılan motivasyonel iklimin hentbol oyuncularının spor motivasyonu, öz kararlılık, spor psikolojik ihtiyaçları ve spora bağlılıkları üzerindeki etkiyi incelemek için bir çalışma yapmışlardır. Çalışmaya 229 kadın 250 erkek olmak üzere 479 hentbol sporcusu katılmıştır. Analizler sonucunda sporcuların görev içeren ve antrenör tarafından yaratılan olumlu motivasyonel iklimlerde ve psikolojik ihtiyaçların tatmininde spora bağlılık ve motivasyonlarının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Pons vd., (2018) yapmış oldukları çalışmada müsabaka kaygısı ile spora bağlılık arasında stresle başa çıkmanın aracılık rolünü araştırmışlardır. Çalışmaya 184 kadın 316 erkek olmak üzere toplam 500 sporcu katılmıştır. Yapılan analizler sonucunda görev eğilimli başa çıkmanın spora bağlılık ile pozitif yönde anlamlı ilişkisini ortaya koyarken, konsantrasyon eksikliğinin spora bağlılıkta negatif yönde ilişkili olduğunu göstermiştir.

Pulido vd., (2018) antrenör faktörünü de göz önüne alarak güdülenmenin genç futbolcular üzerinde etkisini incelemek amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Yapılan çalışmaya toplam 430 erkek futbolcu katılmıştır. Yapılan analizler

sonucunda destekleyici antrenör tarzının güdülenmeyi içsel olarak arttırdığını ve bunun etkisinin de spora bağlılığa pozitif yönde yansıdığını ortaya çıkarmıştır. diğer yandan antrenörlerin engelleyici tutumunun güdülenmeme üzerinde pozitif etkisinin olduğu ve spora bağlılıkla negatif yönde bir ilişkiye sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

Säfvenbom vd., (2015)'in Norveç'te yapmış olduğu ve ortaokul ile lise öğrencilerini kapsayan çalışmada beden eğitimi dersine yönelik tutum ve sporda güdülenme arasındaki ilişki araştırılmıştır. Okul içinde ve okul dışında spora katılan sporcuların sporda güdülenmeleri ve tutumlarının puan oranlarının yüksek olduğu görülmüştür.

Garcia-Mas vd., (2010) yapmış oldukları çalışmada gençlik sporuyla uğraşanların sporda güdülenme ve bağlılıkları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışmaya toplamda 454 genç erkek futbolcu katılmıştır. Araştırma sonuçlarından elde edilen veriler içsel ve dışsal güdülenmenin spora bağlılık ile spora katılımdan alınan zevk arasında anlamlı bir ilişkisi olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca güdülenmemenin diğer öncelikler alt boyutu ile pozitif ilişkisini, spora bağlılık ve katılımdan zevk alma ile negatif ilişkisi olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Kwan ve Bryan (2010), yapmış olduğu çalışmalarında egzersize duyulan duygusal tepkilerin tutumlar ile öz yeterlilik açısından daha fazla motivasyon sağlayıp sağlamadığını araştırmıştır. Araştırmada sporcuların spora katılım güdüsünün arttıkça spora yönelik olumlu düşüncelerin de arttığı görülmüştür. Bu bakımdan spora yönelik olumlu duyguların güdülenmeden etkilendiği görülmüştür.

Murcia vd., (2009), 14 ve 16 yaş arasındaki 440 öğrenciye yaptıkları çalışmada öğrencilerin beden eğitimi dersine olan güdülenmelerinin artması durumunda spora yönelik tutumların da olumlu yönde arttığını gözlemlemiştir.

Weiss ve Weiss (2007) Müsabakalara katılan kadın cimnastikçiler arasındaki spor bağlılığını ele almışlardır. Çalışmaya 304 kadın cimnastik sporcusu katılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda genç yaş aralığına sahip (8-11) sporcuların spora katılımdan aldıkları zevkin ileri yaş gruplarına göre daha yüksek seviyede olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Spor deneyimi grubunda sporun başlangıç grubu (5-6 yıl) seviyesindeki sporcuların yüksek deneyim ve müsabık sporcu grubuna (8- 10 yıl) göre spora katılımdan daha yüksek derecede zevk aldığı ortaya çıkmıştır.

Lonsdale vd., (2007), yapmış olduğu çalışmada sporda kalıcılık, pozitiflik, bilişsellik ve duyuşsallık olarak sporcuların bağılılığı(EA) bazı alt boyutlar (güven, adanmışlık, coşku, dinçlik) ile tanımlanan Yeni Zelenda ve Filipinli elit sporcular arasında bir araştırma yapılmıştır. İki grupta yapılan çalışmalarda sporcu bağılılığının bahsedilen alt boyutlarda benzer olduğu sonucuna varılmıştır.

Buonamano vd., (1995), gençlerin spor programlarına neden katıldığını anlamak için bir araştırma yapmışlardır. Bu çalışma sonucunda bireylerin spora katılım güdülenmeleri bakımından yaş, cinsiyet, spor, çevre ve ebeveyn eğitim durumunun farklılıklar gösterdiği anlaşılmıştır.

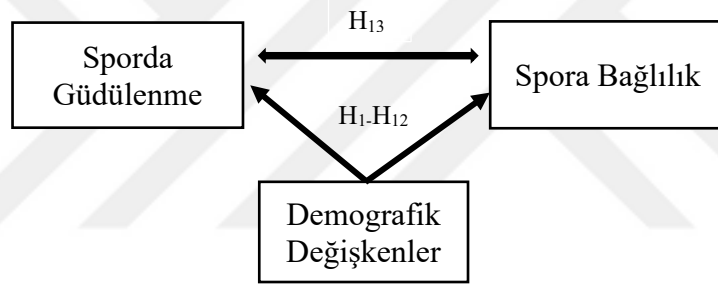
2. GEREÇ, YÖNTEM VE BULGULAR

2.1. Gereç ve Yöntem

2.1.1. Araştırmanın Modeli

Bu tez çalışmasında nicel araştırma yöntemlerinde sıklıkla kullanılan betimsel-ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu modelde belirlenmeye çalışılan yapı şu şekildedir: bir durum ya da olay olduğu gibi betimlenmekte ve bu duruma neden olan değişkenlerin ilişkisi veya etkisi incelenmektedir (Kaya vd., 2012).

Çalışmada sporcuların güdülenme ve bağlılık düzeyleri arasındaki ilişki ve demografik değişkenlerin sporcuların güdülenme ve bağlılık düzeyleri üzerindeki rolünü test etmek üzere Şekil 1’deki araştırma modeli geliştirilmiştir.

Şekil 1. Araştırma Modeli

Söz konusu koşulsal etkiler; sporda güdülenme ile bağlılığın ilişkili olacağı (H_{13}), demografik değişkenlere bağlı olarak sporcuların güdülenme ve bağlılık düzeylerinin farklılaşacağı (H_1-H_{12}) şeklindedir.

2.1.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini; Rize ilinde müsabık olarak yarışmalara katılan (okul sporları dahil olmak üzere) 8915 sporcu oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğünün tespiti için evren-örneklem tablosundan yararlanılmıştır. Tabloya göre evrendeki birey sayısının 10.000 olduğu durumda %90 güven düzeyi ve %5 güven aralığında örneklem temsili için en az 265 katılımcıya ihtiyaç olduğu ifade edilmektedir (Cohen vd., 2018).

Bu çalışma için kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Çalışmaya gönüllü olarak katılan 182 kadın (%63,9) 103 erkek (%39,1) olmak üzere toplam 285 sporcuya anket uygulanmıştır. Böylelikle araştırmada yer alan örneklem sayısının evreni temsil edici nitelikte olduğu söylenebilir. Araştırmada gerekli kişi ve kurumlardan izin alınarak örneklem grubunun oluşturulması planlanmıştır.

2.1.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmamızda veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Sporda Güdülenme Ölçeği II (SGÖ II) ve Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ) kullanılmıştır.

2.1.4. Kişisel Bilgi Formu

Çalışma kapsamında hazırlanmış olan kişisel bilgi formunda katılımcıların cinsiyeti, yaşı, haftalık antrenman sayısı, yapılan spor türü, rekreasyonel aktivitelere katılım durumu ve eğitim durumu gibi bilgilere yönelik araştırmacı tarafından hazırlanan sorular yer almıştır. Kısaca bilgi formu, sporcuların demografik özellikleri hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla düzenlenmiştir.

2.1.5. Sporda Güdülenme Ölçeği II (SGÖ II)

Katılımcıların güdülenme yönelimlerini ölçmek için Pelletier ve ark (2013) tarafından geliştirilen, Türk sporcular için psikometrik özelliklerinin test edilmesi ise Yıldız, Altıntaş, Elmas ve Aşçı (2019) tarafından yapılan Sporda Güdülenme Ölçeği-II kullanılmıştır. Ölçekte 18 madde yer almaktadır. Ölçek, içsel güdülenme, bütünleşmiş düzenleme, özdeşimle düzenleme, içeatımla düzenleme, dışsal düzenleme ve güdülenmeme olarak altı alt boyuttan ve her alt boyut da üçer maddeden oluşmaktadır. Verilerin analizinde; ölçeğin yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapıldı ve eş zamanlı geçerliliği için Sporda Güdülenme Ölçeği ile ilişkisine bakıldı, yakınsak geçerliği için ise Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği, Yaşam Doyum Ölçeği ve Öznel Zindelik Ölçeği ile ilişkisi Pearson Moment Çarpım Korelasyonu ile test edildi. Ölçeğin güvenilirliği Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanarak sınıandı. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına bakıldığında, ölçeğin 18 maddelik modeline ait uyum indeks değerleri ($\chi^2/sd=4.23$, $IFI=0.86$, $TLI=0.79$, $CFI=0.85$, $RMSEA=0.09$); 16 maddelik (madde 3 ve 7 olmadan) modele

ait uyum indeks değerleri ise ($\chi^2/sd=2.61$, $IFI=0.94$, $TLI=0.91$, $CFI=0.94$ ve $RMSEA=0.06$) olarak bulundu. Bulgular Sporda GÜDÜLENME Ölçeği-II'nin 16 maddelik Türkçe sürümünün Türk sporcuların güdülenme düzeylerini belirlemede kullanılabileceğini göstermektedir. Ölçek 7'li Likert tipi ölçek kullanılarak değerlendirilmektedir. Ölçeğin seçenekleri (1-2) Hiç Uymuyor, (3-4) Kısmen Uyuyor, (5-6-7) Tamamen Uyuyor şeklindedir. Orijinal ölçekte alt ölçeklerin güvenirlik alfa değerleri .70 ile .88 arasında değişmektedir (Pelletier ve diğerleri, 2013). Türkçe uyarlamasında ise alt boyutlar içinde bulunan, iç tutarlık katsayı değerleri 0.44 (içe atımla düzenleme) ile 0.75 (özdeşimle düzenleme-güdülenmeme) arasında değişkenlik göstermektedir (Yıldız ve diğerleri, 2019).

2.1.6. Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ)

Spora bağlılık ölçeği Schaufeli ve Bakker (2004) tarafından geliştirilmiştir. Türk kültürüne uyarlanma çalışması ise Sırgancı, Ilgar ve Cihan (2019) tarafından yapılmıştır. Ölçek 3 alt boyuttan ve 15 maddeden oluşmaktadır. Ayrıca ölçekten toplam puan düzeyi de hesaplanabilmektedir. Cronbach Alpha güvenirliği “zinde olma”, “adanma”, “içselleştirme” alt boyutları ile ölçeğin tümü için sırasıyla 0.79, 0.80, 0.82 ve 0.91 olarak hesaplanmıştır. Alt boyut birleşik güvenirlikleri ise zindelik ve adanma alt boyutunda 0.89, içselleştirme alt boyutunda 0.87; ölçeğin tümünde ise 0.95'dir. Her faktörün ortalama varyansının ise 0.50'nin üzerinde olduğu görülmüştür. Bu bulgular, ölçeğin sporcuların bağlılığını ölçmek için geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.

2.1.7. Protokol

Araştırmanın uygulanmasına başlamadan önce gerekli kişi ve kurumlardan izin alınmıştır. Öncelikle Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Anabilim Dalı başkanlığından daha sonra Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal ve Beşerî Bilimlerden Etik Kurul raporu alınmıştır (22/06/2021-2021/165). Bu izinler doğrultusunda Rize ilinde bulunan bireysel ve takım sporuyla uğraşan sporculara ulaşılmıştır. Tüm anket formları uygulanırken sporculara araştırmanın amacı ve ölçeğe nasıl cevap vermeleri gerektiği detaylı olarak anlatılmıştır. Ayrıca anketlerin doldurulması için sporculara

yeterli zaman (anketler için en az 5 en fazla 10 dakika) verilmiştir. Sonrasında sporcuların anketleri hemen toplanmıştır. Anketler Rize ilinde toplam 285 sporcuya uygulanmıştır.

2.1.7. Verilerin Değerlendirilmesi ve Analizi

Bu tez çalışmasında toplanan verilerin düzenlenmesi ve grafiklerin yapılmasında MS Office 365 yazılımları kullanılmış, istatistiki testler ise SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 27 yazılımı aracılığıyla analiz edilmiştir. Verilerin analizinde sporcuların sosyo-demografik özellikleri ve ölçek düzeylerinin tespiti için tanımlayıcı istatistikler (frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma) kullanılmıştır. Araştırmada veri toplamak için toplam 285 sporcuya Kişisel Bilgi Formu, Spora Bağlılık Ölçeği ve Sporda GÜdülenme Ölçeği II uygulanmıştır. Bilgi formu, Spora Bağlılık Ölçeği ve Sporda GÜdülenme Ölçeği II Ölçeğini eksik ve boş bilgi bırakan sporcular örneklemden çıkarılmıştır. Sporculardan elde edilen veriler SPSS programına girilmiştir. Verilerin normal dağılımının belirlenebilmesi için “Normallik Testi”, çarpıklık-basıklık değerleri ve histogramlar incelenmiştir. Çarpıklık-basıklık değerleri için referans olarak George ve Mallery (2010) -2 ve +2 değerleri baz alınmıştır. Tüm sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde verilerin normal dağıldığı belirlenmiş olup “Parametrik Testlerden”, “T-Testi” ile “One Way ANOVA” testi kullanılmıştır. Anlamlı farklılık tespit edilen gruplarda 2. Seviye testler olarak Tukey HSD ve Tamhane test sonuçları incelenmiştir (varyansların homojenliği gözetilerek). Son olarak, değişkenler arası ilişkileri incelemek için Pearson Momentler Çarpımı korelasyonu kullanılmıştır. Ölçekler ve alt boyutları arasındaki ilişkinin gücünü değerlendirilmek için Büyüköztürk vd., (2019) katsayısı değerleri göz önünde bulundurulmuştur. Değişkenler arasındaki ilişkinin etki gücünü değerlendirilebilmek için ise katsayısı değerleri olarak Eta kare, Cohen’s d kullanılmıştır Alpar (2020).

2.2. Bulgular

2.2.1. Sporcuların Tanımlayıcı Özellikleri

Tablo 1. Sporcuların Tanımlayıcı Özellikleri

Değişkenler		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	182	63,9
	Erkek	103	36,1
Yaş	14-17 Yaş	146	51,2
	18-21 Yaş	59	20,7
	22-25 Yaş	41	14,4
	26 Yaş ve Üzeri	39	13,7
Haftalık Antrenman Sayısı	1-2 Antrenman	79	27,7
	3-4 Antrenman	125	43,9
	5-6 Antrenman	59	20,7
	7 + Antrenman	22	7,7
Spor Dalı Türü	Bireysel Sporlar	88	30,9
	Takım Sporları	197	69,1
Rekreatif Aktivitelere Katılma Durumu	Evet	162	56,8
	Hayır	123	43,2
Eğitim Düzeyi	İlköğretim veya Ortaöğretim	155	54,4
	Lisans veya Lisansüstü	130	45,6

Sporcuların farklı değişkenlere göre dağılımları incelendiğinde; %63,90'u (n=182) kadın, %36,10'u (n=103) erkek, %51,20'si (n=146) 14-17 yaş, %20,70'i (n=59) 18-21 yaş, %14,40'ı (n=41) 22-25 yaş, %13,70'i (n=39) 26 yaş ve üzeri sporculardan oluşmaktadır.

Sporcuların, %43,90'ı (n=125) haftada 3-4 antrenman, %27,70'i (n=73) haftada 1-2 antrenman, %20,70'i (n=59) haftada 5-6 antrenman, %7,70'i (n=22) haftada 7 ve üzeri antrenman yapmaktadır. Yine sporcuların, %69,10'u (n=197) takım sporlarında, %30,90'ı (n=88) bireysel sporlarda yarışmaktadır. Ayrıca sporcuların %56,80'i (n=162) rekreatif aktivitelere katılıyor iken, %43,20'si (n=123) rekreatif aktivitelere katılmamaktadır. Son olarak sporcuların %54,40'ı (n=155) ilköğretim veya ortaöğretim, %45,60'ı (n=130) lisans veya lisansüstü mezunudur (Tablo 1).

2.2.2. Sporcuların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Güvenirlilik Analizleri

Tablo 2. Sporcuların tanımlayıcı istatistikleri ve güvenilirlik analizleri

Alt Boyutlar	n	Ort	Ss	Min	Max	Çarpıklık	Basıklık	α
Zinde Olma	285	20,74	3,66	6,00	25,00	-1,071	1,184	,766
Adanma	285	21,35	3,24	9,00	25,00	-1,000	,684	,717
İçselleştirme	285	20,68	3,52	5,00	25,00	-1,430	2,805	,710
Bağlılık Toplam	285	62,77	9,23	21,00	75,00	-1,326	2,523	,883
İçsel Düzenleme	285	5,28	1,46	1,00	7,00	-,736	,051	,657
Bütünleşmiş Düzenleme	285	4,91	1,39	1,00	7,00	-,395	-,389	,662
Özdeşimle Düzenleme	285	5,44	1,30	1,00	7,00	-,737	,156	,657
İçeatımla Düzenleme	285	5,36	1,35	1,00	7,00	-,751	,281	,445
Dışsal Düzenleme	285	2,59	1,65	1,00	7,00	,714	-,751	,767
Güdülenmeme	285	2,46	1,51	1,00	6,67	,800	-,444	,697

Tablo 2’deki değerler incelendiğinde; sporcuların spora bağlılık ölçeği toplam puan düzeyinin ($\bar{x}=62,77\pm9,23$) ortalamaların üstünde oldukları, alt boyutlar arasında ise en yüksek ortalamaya adanma alt boyutunun ($\bar{x}=21,35\pm3,24$) sahip olduğu görülmüştür. Spora güdülenme alt boyutları arasında ise özdeşimle düzenleme alt boyutunun ($\bar{x}=5,44\pm1,30$) en yüksek, güdülenmeme alt boyutunun ($\bar{x}=2,46\pm1,51$) en düşük ortalama puan düzeyine sahip olduğu söylenebilir.

Ayrıca ölçekler ve alt boyutlarının güvenilirlik düzeylerinin kabul edilebilir düzeylerde olduğu (Hair vd., 2016); orijinal ölçekler ile benzer iç tutarlılık katsayı düzeylerine sahip oldukları söylenebilir. Normallik dağılımları açısından ise çarpıklık-basıklık katsayı değerlerinin referans değer aralıklarında oldukları görülmüştür (Bakınız: Verilerin Analizi Bölümü).

2.3. Hipotez Testleri

Hipotez 1’e İlişkin Bulgular

Sporcuların cinsiyetine bağlı olarak spora güdülenme alt boyut puan düzeyleri arasında farklılık olup oluşmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplar için T-Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin cinsiyete göre bağımsız grup T-Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	Ort	Ss	t	p	Cohen's d
İçsel	Kadın	182	5,35	1,43	1,006	0,315	0,124
Düzenleme	Erkek	103	5,16	1,51			
Bütünleşmiş	Kadın	182	4,92	1,40	0,157	0,876	0,019
Düzenleme	Erkek	103	4,89	1,38			
Özdeşimle	Kadın	182	5,52	1,25	1,402	0,162	0,173
Düzenleme	Erkek	103	5,30	1,36			
İçeatımla	Kadın	182	5,48	1,25	2,051	0,041	0,253
Düzenleme	Erkek	103	5,14	1,49			
Dışsal	Kadın	182	2,43	1,62	-2,076	0,039	0,256
Düzenleme	Erkek	103	2,86	1,68			
Güdülenmeme	Kadın	182	2,32	1,49	-2,165	0,031	0,267
	Erkek	103	2,72	1,52			

* p<0.05

Test sonuçları, içeatımla düzenleme alt boyutunda kadın sporcuların puan ortalamalarının ($\bar{x}=5,48\pm1,25$), erkek sporculardan ($\bar{x}=5,14\pm1,49$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu göstermektedir ($t= 2.051$; $p<.05$; $d=0,253$). Bu sonuçlara karşın; dışsal güdülenme alt boyutunda erkek sporcuların puan ortalamalarının ($\bar{x}=2,86\pm1,68$), kadın sporculardan ($\bar{x}=2,43\pm1,62$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür ($t= -2.076$; $p<.05$; $d=0,256$). Benzer şekilde güdülenmeme alt boyutunda da erkek sporcuların puan ortalamalarının ($\bar{x}=2,72\pm1,52$), kadın sporculardan ($\bar{x}=2,32\pm1,49$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür ($t= -2.076$; $p<.05$; $d=0,256$). İçsel düzenleme, bütünleşmiş düzenleme ve özdeşimle düzenleme alt boyutlarında kadın ve erkek sporcuların benzer ortalamalara sahip olduğu görülmüştür.

Ayrıca Cohen's d etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_0 desteklenmiştir.

Hipotez 2'e İlişkin Bulgular

Sporcuların yaşlarına bağlı olarak spora güdülenme alt boyut puan düzeyleri arasında farklılık oluşup oluşmadığını belirleyebilmek için One Way ANOVA Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin yaşa göre ANOVA sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş	n	Ort	Ss	F	P	Fark	Eta-squared
İçsel Düzenleme	1-14-17 Yaş	146	5,31	1,49	1,489	0,218	-	0,016
	2-18-21 Yaş	59	5,47	1,33				
	3-22-25 Yaş	41	4,86	1,61				
	4-26 ve üstü yaş	39	5,33	1,32				
Bütünleşmiş Düzenleme	1-14-17 Yaş	146	4,90	1,41	0,991	0,397	-	0,010
	2-18-21 Yaş	59	5,16	1,25				
	3-22-25 Yaş	41	4,75	1,53				
	4-26 ve üstü yaş	39	4,76	1,38				
Özdeşimle Düzenleme	1-14-17 Yaş	146	5,50	1,30	2,335	0,074	-	0,024
	2-18-21 Yaş	59	5,63	1,08				
	3-22-25 Yaş	41	4,97	1,60				
	4-26 ve üstü yaş	39	5,41	1,16				
İçeatımla Düzenleme	1-14-17 Yaş	146	5,45	1,30	3,092	0,027	2>3	0,032
	2-18-21 Yaş	59	5,60	1,19				
	3-22-25 Yaş	41	4,85	1,55				
	4-26 ve üstü yaş	39	5,17	1,42				
Dışsal Düzenleme	1-14-17 Yaş	146	2,38	1,56	3,659	0,013	2>1-4	0,038
	2-18-21 Yaş	59	3,18	1,59				
	3-22-25 Yaş	41	2,69	1,85				
	4-26 ve üstü yaş	39	2,35	1,69				
Güdülenmeme	1-14-17 Yaş	146	2,27	1,55	2,595	0,053	-	0,027
	2-18-21 Yaş	59	2,76	1,51				
	3-22-25 Yaş	41	2,85	1,40				
	4-26 ve üstü yaş	39	2,32	1,36				

* p<0.05

ANOVA sonuçları değerlendirildiğinde, yaşa bağlı olarak sporcuların içeatımla düzenleme alt boyut puan düzeylerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($F_{(3,281)}=3,092$, $p=0,027$, eta kare= 0,032). Anlamlılık tespit edilen tüm gruplarda yapılan Tukey HSD test sonuçlarına göre 18-21 yaş sporcuların puan düzeyi ($\bar{x}=5,60\pm1,19$) anlamlı bir şekilde 22-25 yaş sporculardan ($\bar{x}=4,85\pm1,55$) daha yüksektir. Ayrıca yaşa bağlı olarak dışsal düzenleme alt boyutunda da anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($F_{(3,281)}=3,659$, $p=0,013$, eta kare= 0,038). Anlamlılık tespit edilen tüm gruplarda yapılan Tukey HSD test sonuçlarına göre 18-21 yaş sporcuların puan düzeyi ($\bar{x}=3,18\pm1,59$) anlamlı bir şekilde 14-17 yaş sporculardan ($\bar{x}=2,38\pm1,56$) ve 26 yaş ve üstü sporculardan ($\bar{x}=2,35\pm1,69$) daha yüksektir.

Ayrıca Eta Kare etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün genel zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_{0d} ve H_{0e} desteklenmiş; H_{0a} , H_{0b} , H_{0c} ve H_{0f} desteklenmemiştir.

Hipotez 3'e İlişkin Bulgular

Sporcuların eğitim düzeyine bağlı olarak spora güdülenme alt boyut puan düzeyleri arasında farklılık olup oluşmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplar için T-Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin eğitim düzeyine göre bağımsız grup T-Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	t	p	Cohen's d
İçsel Düzenleme	İlköğretim veya Ortaöğretim	155	5,31	1,44	0,379	0,705	0,045
	Lisans veya Lisansüstü	130	5,25	1,49			
Bütünleşmiş Düzenleme	İlköğretim veya Ortaöğretim	155	4,89	1,38	-0,294	0,769	0,035
	Lisans veya Lisansüstü	130	4,94	1,41			
Özdeşimle Düzenleme	İlköğretim veya Ortaöğretim	155	5,51	1,24	1,015	0,311	0,121
	Lisans veya Lisansüstü	130	5,35	1,36			
İçeritimiyle Düzenleme	İlköğretim veya Ortaöğretim	155	5,38	1,30	0,281	0,779	0,033
	Lisans veya Lisansüstü	130	5,33	1,41			
Dışsal Düzenleme	İlköğretim veya Ortaöğretim	155	2,48	1,64	-1,155	0,249	0,137
	Lisans veya Lisansüstü	130	2,71	1,66			
Güdülenmeme	İlköğretim veya Ortaöğretim	155	2,29	1,54	-2,148	0,033	0,255
	Lisans veya Lisansüstü	130	2,67	1,45			

* p<0.05

Test sonuçları, güdülenmeme alt boyutunda lisans veya lisansüstü eğitim mezunu sporcuların puan ortalamalarının ($\bar{x}=2,67\pm1,45$), ilköğretim veya ortaöğretim mezunu sporculardan ($\bar{x}=2,29\pm1,54$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu göstermektedir ($t= -2,148$; $p<.05$; $d=0,255$). Diğer alt boyutların tamamında ise eğitim durumuna göre sporcuların puan ortalamalarının birbirine benzer oldukları söylenebilir. Bir diğer ifade ile eğitim durumuna göre güdülenmeme alt boyutu haricindeki diğer bütün alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur.

Ayrıca Cohen's d etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz $H_{0a-b-c-d-e}$ desteklenmiş, H_{0f} desteklenmemiştir.

Hipotez 4'e İlişkin Bulgular

Sporcuların antrenman sayılarına bağlı olarak spora güdülenme alt boyut puan düzeyleri arasında farklılık olup oluşmadığını belirleyebilmek için One Way ANOVA Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin haftalık antrenman sayısına göre ANOVA sonuçları

Alt Boyutlar	Antrenman Sayısı	n	Ort	Ss	F	P	Fark	Eta-squared
İçsel Düzenleme	a- 1-2 Antrenman	79	5,47	1,49	1,573	0,196	-	0,017
	b- 3-4 Antrenman	125	5,07	1,44				
	c- 5-6 Antrenman	59	5,39	1,42				
	d- 7 + Antrenman	22	5,50	1,48				
Bütünleşmiş Düzenleme	a- 1-2 Antrenman	79	4,86	1,41	0,478	0,698	-	0,005
	b- 3-4 Antrenman	125	4,85	1,38				
	c- 5-6 Antrenman	59	5,01	1,42				
	d- 7 + Antrenman	22	5,18	1,37				
Özdeşimle Düzenleme	a- 1-2 Antrenman	79	5,63	1,33	2,143	0,095	-	0,022
	b- 3-4 Antrenman	125	5,29	1,18				
	c- 5-6 Antrenman	59	5,63	1,16				
	d- 7 + Antrenman	22	5,09	1,50				
İçeritimi Düzenleme	a- 1-2 Antrenman	79	5,44	1,28	0,241	0,867	-	0,003
	b- 3-4 Antrenman	125	5,36	1,31				
	c- 5-6 Antrenman	59	5,30	1,39				
	d- 7 + Antrenman	22	5,20	1,72				
Dışsal Düzenleme	a- 1-2 Antrenman	79	1,86	1,26	7,798	0,001	b-c>a	0,077
	b- 3-4 Antrenman	125	2,86	1,73				
	c- 5-6 Antrenman	59	2,97	1,72				
	d-7 + Antrenman	22	2,62	1,52				
Güdülenmeme	a-1-2 Antrenman	79	1,95	1,16	4,445	0,005	b>a	0,045
	b-3-4 Antrenman	125	2,71	1,63				
	c-5-6 Antrenman	59	2,60	1,56				
	d-7 + Antrenman	22	2,48	1,39				

* p<0.05

ANOVA sonuçları değerlendirildiğinde, haftalık antrenman sayısına bağlı olarak sporcuların dışsal düzenleme ve güdülenmeme alt boyutları puan düzeylerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($F_{(3,281)}=7,798$, $p=0,001$, eta kare= 0,077; $F_{(3,281)}=4,445$, $p=0,005$, eta kare= 0,045). Anlamlılık tespit edilen tüm gruplarda yapılan

Tamhane test sonuçlarına göre dışsal düzenleme alt boyutunda; haftada 3-4 kez ($\bar{x}=2,86\pm1,73$) ve 5-6 kez ($\bar{x}=2,97\pm1,72$) spor yapan sporcuların puan düzeyi anlamlı bir şekilde 1-2 kez spor yapanlardan ($\bar{x}=1,86\pm1,26$) daha yüksektir. Benzer şekilde güdülenmeme alt boyutunda da tamhane test sonuçlarına göre, haftada 3-4 kez ($\bar{x}=2,71\pm1,63$) spor yapan sporcuların puan düzeyi anlamlı bir şekilde 1-2 kez spor yapanlardan ($\bar{x}=1,95\pm1,16$) daha yüksek olduğu görülmüştür.

Ayrıca Eta Kare etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün genelde zayıf seviyelerde olduğu, dışsal düzenleme ve güdülenmeme alt boyutlarında ise ortalama etki gücünde oldukları söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_{0a} , H_{0b} , H_{0c} ve H_{0d} desteklenmiş; H_{0e} ve H_{0f} desteklenmemiştir.

Hipotez 5'e İlişkin Bulgular

Sporcuların yaptıkları spor türüne bağlı olarak spora güdülenme alt boyut puan düzeyleri arasında farklılık oluşup oluşmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplar için T-Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin spor türüne göre bağımsız grup T-Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Spor Türü	n	Ort	Ss	t	p	Cohen's d
İçsel Düzenleme	Takım Sporu	197	5,36	1,37	1,285	0,171	0,176
	Bireysel Spor	88	5,10	1,63			
Bütünleşmiş Düzenleme	Takım Sporu	197	5,00	1,32	1,628	0,105	0,209
	Bireysel Spor	88	4,71	1,53			
Özdeşimle Düzenleme	Takım Sporu	197	5,54	1,25	2,059	0,040	0,264
	Bireysel Spor	88	5,20	1,37			
İçerimle Düzenleme	Takım Sporu	197	5,48	1,26	2,232	0,027	0,305
	Bireysel Spor	88	5,07	1,50			
Dışsal Düzenleme	Takım Sporu	197	2,46	1,61	-2,019	0,044	0,258
	Bireysel Spor	88	2,88	1,70			
Güdülenmeme	Takım Sporu	197	2,28	1,46	-3,101	0,002	0,398
	Bireysel Spor	88	2,87	1,54			

* $p<0.05$

Test sonuçları, özdeşimle düzenleme alt boyutunda takım sporlarında yarışan sporcuların puan ortalamalarının ($\bar{x}=5,54\pm1,25$), bireysel sporlarda yarışan sporculardan ($\bar{x}=5,20\pm1,37$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu göstermektedir ($t= 2.059$; $p<.05$; $d=0,264$). Benzer şekilde içerimle düzenleme alt boyutunda da takım sporlarında yarışan sporcuların puan ortalamalarının ($\bar{x}=5,48\pm1,26$), bireysel

sporlarda yarışan sporculardan ($\bar{x}=5,07\pm1,50$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür ($t= 2.232$; $p<.05$; $d=0,305$). Bu sonuçlara karşın; dışsal düzenleme alt boyutunda bireysel sporlarda yarışan sporcuların puan ortalamalarının ($\bar{x}=2,88\pm1,70$), takım sporlarında yarışan sporculardan ($\bar{x}=2,46\pm1,61$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür ($t= -2.019$; $p<.05$; $d=0,258$). Yine benzer şekilde güdülenmeme alt boyutunda da bireysel sporlarda yarışan sporcuların puan ortalamalarının ($\bar{x}=2,87\pm1,54$), takım sporlarında yarışan sporculardan ($\bar{x}=2,28\pm1,46$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür ($t= -3.101$; $p<.05$; $d=0,398$). İçsel düzenleme ve bütünleşmiş düzenleme alt boyutlarında bireysel ve takım sporlarında yarışan sporcuların benzer puan ortalamalarına sahip olduğu görülmüştür.

Ayrıca Cohen's d etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün genelde zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_{0a-b} desteklenmiş, $H_{0c-d-e-f}$ desteklenmemiştir.

Hipotez 6'ya İlişkin Bulgular

Sporcuların rekreatif faaliyetlere katılma durumuna bağlı olarak spora güdülenme alt boyut puan düzeyleri arasında farklılık oluşup oluşmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplar için T-Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Sporcuların spora güdülenme düzeylerinin rekreatif faaliyetlere katılma durumlarına göre bağımsız grup T-Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Rekreatif Aktivitelere Katılma	n	Ort	Ss	t	p	Cohen's d
İçsel Düzenleme	Evet	162	5,32	1,50	0,503	0,615	0,060
	Hayır	123	5,23	1,41			
Bütünleşmiş Düzenleme	Evet	162	5,02	1,33	1,497	0,136	0,179
	Hayır	123	4,77	1,47			
Özdeşimle Düzenleme	Evet	162	5,54	1,31	1,473	0,142	0,176
	Hayır	123	5,31	1,28			
İçeatımla Düzenleme	Evet	162	5,40	1,35	0,588	0,557	0,070
	Hayır	123	5,30	1,35			
Dışsal Düzenleme	Evet	162	2,73	1,69	1,725	0,086	0,206
	Hayır	123	2,39	1,59			
Güdülenmeme	Evet	162	2,60	1,55	1,847	0,066	0,221
	Hayır	123	2,27	1,44			

* $p<0.05$

Test sonuçları, tüm alt boyutlarda rekreatif faaliyetlere katılım gösteren sporcuların katılım göstermeyen sporculara oranla puan düzeylerinin daha yüksek olduğunu fakat oluşan bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını ($P<0.05$) göstermiştir. Bir başka ifade ile rekreatif faaliyetlere katılma durumu sporcuların güdülenme düzeyleri üzerinde farklılık göstermemiştir.

Ayrıca Cohen's d etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün oldukça zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_0 desteklenmiştir.

Hipotez 7'e İlişkin Bulgular

Sporcuların cinsiyetine bağlı olarak spora bağlılık ölçeği alt boyut ve toplam puan düzeyleri arasında farklılık olup oluşmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplar için T-Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin cinsiyete göre bağımsız grup T-Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	Ort	Ss	t	p	Cohen's d
Zinde Olma	Kadın	182	20,77	3,47	0,189	0,850	0,023
	Erkek	103	20,68	3,99			
Adanma	Kadın	182	21,55	3,04	1,352	0,178	0,174
	Erkek	103	20,99	3,56			
İçselleştirme	Kadın	182	20,65	3,60	-0,158	0,875	0,019
	Erkek	103	20,72	3,40			
Bağlılık	Kadın	182	62,98	8,89	0,510	0,610	0,063
Toplam Puan	Erkek	103	62,40	9,82			

* $p<0.05$

Test sonuçları, kadın sporcuların zinde olma ve adanma alt boyutları ile toplam bağlılık puan düzeylerinin erkek sporculara kıyasla daha yüksek olduğunu fakat oluşan bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını ($P<0.05$) göstermiştir. Bir başka ifade ile cinsiyete göre sporcuların bağlılık düzeyleri üzerinde farklılık yoktur. Ayrıca Cohen's d etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün oldukça zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_0 desteklenmiştir.

Hipotez 8'e İlişkin Bulgular

Sporcuların yaşlarına bağlı olarak spora bağlılık ölçeği alt boyut ve toplam puan düzeyleri arasında farklılık olup oluşmadığını belirleyebilmek için One Way ANOVA Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin yaşa göre ANOVA sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş	n	Ort	Ss	F	P	Fark	Eta-squared
Zinde Olma	1-14-17 Yaş	146	21,47	3,20	12,067	0,001	1-2>3-4	0,114
	2-18-21 Yaş	59	21,55	2,73				
	3-22-25 Yaş	41	19,21	4,32				
	4-26 + Yaş	39	18,35	4,33				
Adanma	1-14-17 Yaş	146	21,76	2,90	5,652	0,001	1-2>3-4	0,057
	2-18-21 Yaş	59	22,00	2,93				
	3-22-25 Yaş	41	20,04	4,03				
	4-26 + Yaş	39	20,20	3,42				
İçselleştirme	1-14-17 Yaş	146	20,60	3,39	2,934	0,034	2>3	0,030
	2-18-21 Yaş	59	21,72	2,83				
	3-22-25 Yaş	41	19,70	4,34				
	4-26 + Yaş	39	20,41	3,76				
Bağlılık Toplam Puan	1-14-17 Yaş	146	63,84	8,40	7,059	0,001	1-2>3-4	0,070
	2-18-21 Yaş	59	65,28	7,48				
	3-22-25 Yaş	41	58,97	11,38				
	4-26 + Yaş	39	58,97	10,04				

* p<0.05

Test sonuçları değerlendirildiğinde, yaşa bağlı olarak sporcuların tüm alt boyut ve toplam puan düzeylerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($F_{(3,281)}=12,067$, $p=0,001$, eta kare= 0,114; $F_{(3,281)}=5,652$, $p=0,001$, eta kare= 0,057; $F_{(3,281)}=2,934$, $p=0,034$, eta kare= 0,030; $F_{(3,281)}=7,059$, $p=0,001$, eta kare= 0,070). Anlamlılık tespit edilen tüm gruplarda yapılan Tamhane test sonuçlarına göre 14-17 yaş ($\bar{x}=21,47\pm3,20$) ve 18-21 yaş sporcuların puan düzeyi ($\bar{x}=21,55\pm2,73$) anlamlı bir şekilde 22-25 yaş sporculardan ($\bar{x}=19,21\pm4,32$) ve 26 yaş ve üstü sporculardan ($\bar{x}=18,35\pm4,33$) daha yüksektir. Benzer şekilde adanma alt boyutunda da 14-17 yaş ($\bar{x}=21,76\pm2,90$) ve 18-21 yaş sporcuların puan düzeyi ($\bar{x}=22,00\pm2,93$) anlamlı bir şekilde 22-25 yaş sporculardan ($\bar{x}=20,04\pm4,03$) ve 26 yaş ve üstü sporculardan ($\bar{x}=20,20\pm3,42$) daha yüksektir. Yine bağlılık toplam puanları açısından, 14-17 yaş ($\bar{x}=63,84\pm8,40$) ve 18-21 yaş sporcuların puan düzeyi ($\bar{x}=65,28\pm7,48$) anlamlı bir şekilde 22-25 yaş sporculardan ($\bar{x}=58,97\pm11,38$) ve 26 yaş ve üstü sporculardan

($\bar{x}=58,97\pm10,04$) daha yüksektir. Son olarak, içselleştirme alt boyutunda yapılan Tukey HSD sonuçlarına göre, 18-21 yaş sporcuların puan düzeyinin ($\bar{x}=21,72\pm2,83$) anlamlı bir şekilde 22-25 yaş sporculardan ($\bar{x}=19,70\pm4,34$) daha yüksek olduğu görülmüştür.

Ayrıca Eta Kare etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün genelde ortalama seviyelerde olduğu; zinde olma alt boyutunda ise yüksek etki gücünde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_{0a} , H_{0b} , H_{0c} ve H_{0d} desteklenmemiştir.

Hipotez 9'a İlişkin Bulgular

Sporcuların eğitim düzeylerine bağlı olarak spora bağlılık ölçeği alt boyut ve toplam puan düzeyleri arasında farklılık olup oluşmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplar için T-Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin eğitim düzeyine göre bağımsız grup T-Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Eğitim Düzeyi	n	Ort	Ss	t	p	Cohen's d
Zinde Olma	İlköğretim veya	155	21,21	3,17	2,358	0,019	0,287
	Ortaöğretim	130	20,17	4,11			
	Lisans veya Lisansüstü						
Adanma	İlköğretim veya	155	21,48	2,95	0,743	0,458	0,090
	Ortaöğretim	130	21,19	3,56			
	Lisans veya Lisansüstü						
İçselleştirme	İlköğretim veya	155	20,50	3,28	-0,946	0,345	0,112
	Ortaöğretim	130	20,90	3,79			
	Lisans veya Lisansüstü						
Bağıllık Toplam Puan	İlköğretim veya	155	63,20	8,24	0,837	0,403	0,101
	Ortaöğretim	130	62,26	10,29			
	Lisans veya Lisansüstü						

* $p<0.05$

Test sonuçları eğitim düzeyine bağlı olarak zinde olma alt boyutunda anlamlı bir farklılığın olduğu göstermiştir ($t= 2.358$; $p<.05$; $d=0,287$). Buna göre ilköğretim veya ortaöğretim mezunu sporcuların puan düzeyleri ($\bar{x}=21,21\pm3,17$), lisans ve lisansüstü mezunu sporcuların puan düzeylerinden ($\bar{x}=20,17\pm4,11$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Adanma ve içselleştirme alt boyutu ve bağıllık toplam puan düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı

bir başka ifade ile eğitim düzeyine bağlı olarak puan ortalamalarının benzer olduğu söylenebilir.

Ayrıca Cohen's d etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_{0b-c-d} desteklenmiş, H_{0a} desteklenmemiştir.

Hipotez 10'a İlişkin Bulgular

Sporcuların haftada yaptıkları antrenman sayısına bağlı olarak spora bağlılık ölçeği alt boyut ve toplam puan düzeyleri arasında farklılık oluşup oluşmadığını belirleyebilmek için One Way ANOVA Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin antrenman sayısına göre ANOVA sonuçları

Alt Boyutlar	Antrenman Sayısı	n	Ort	Ss	F	P	Fark	Eta-squared
Zinde Olma	a-1-2 Antrenman	79	20,56	4,06	0,924	0,430	-	0,010
	b-3-4 Antrenman	125	21,01	3,18				
	c-5-6 Antrenman	59	20,18	4,04				
	d-7 + Antrenman	22	21,31	4,06				
Adanma	a-1-2 Antrenman	79	21,59	3,22	0,509	0,676	-	0,005
	b-3-4 Antrenman	125	21,39	3,02				
	c-5-6 Antrenman	59	20,91	3,51				
	d-7 + Antrenman	22	21,40	3,85				
İçselleştirme	a-1-2 Antrenman	79	20,83	3,82	0,146	0,932	-	0,002
	b-3-4 Antrenman	125	20,70	3,23				
	c-5-6 Antrenman	59	20,57	3,66				
	d-7 + Antrenman	22	20,31	3,82				
Bağlılık Toplam Puan	a-1-2 Antrenman	79	63,00	10,12	0,353	0,787	-	0,004
	b-3-4 Antrenman	125	63,11	8,14				
	c-5-6 Antrenman	59	61,67	9,75				
	d-7 + Antrenman	22	63,04	10,62				

* $p<0.05$

Test sonuçlarına göre, tüm alt boyutlarda ve toplam puan düzeyinde haftada yapılan antrenman sayısına bağlı olarak sporcuların bağlılık düzeylerinin benzer ortalamalara sahip olduğu görülmüştür. Bir başka deyişle haftada yapılan antrenman sayısına göre sporcuların bağlılık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($P<0.05$). Ayrıca Eta Kare etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün genelde oldukça zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_0 desteklenmiştir.

Hipotez 11'e İlişkin Bulgular

Sporcuların yaptıkları spor türüne bağlı olarak spora bağlılık ölçeği alt boyut ve toplam puan düzeyleri arasında farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplar için T-Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 13'te gösterilmiştir.

Tablo 13. Sporcuların spora bağlılık düzeylerinin spor türüne göre bağımsız grup T-Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Spor Türü	n	Ort	Ss	t	p	Cohen's d
Zinde Olma	Takım Sporu	197	21,25	3,13	3,152	0,002	0,460
	Bireysel Spor	88	19,60	4,44			
Adanma	Takım Sporu	197	21,87	2,83	3,746	0,001	0,536
	Bireysel Spor	88	20,18	3,78			
İçselleştirme	Takım Sporu	197	20,90	3,00	1,362	0,176	0,202
	Bireysel Spor	88	20,19	4,46			
Bağlılık Toplam Puan	Takım Sporu	197	64,03	7,71	3,013	0,003	0,448
	Bireysel Spor	88	59,97	9,82			

* p<0.05

Test sonuçlarına göre spor türüne bağlı olarak zinde olma ve adanma alt boyutlarında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür ($t= 3.152$; $p<.05$; $d=0,460$; $t= 3.746$; $p<.05$; $d=0,536$). Buna göre sırasıyla, takım sporcularında yarışan sporcuların puan düzeyleri ($\bar{x}=21,25\pm3,13$; $\bar{x}=21,87\pm2,83$), bireysel sporlarda yarışan sporcuların puan düzeylerinden ($\bar{x}=19,60\pm4,44$; $\bar{x}=20,18\pm3,78$) anlamlı bir şekilde daha yüksektir. Benzer şekilde bağlılık toplam puan düzeylerinde de takım sporcularında yarışan sporcuların puan düzeyleri ($\bar{x}=64,03\pm7,71$), bireysel sporlarda yarışan sporcuların puan düzeylerinden ($\bar{x}=59,97\pm9,82$) anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Ayrıca Cohen's d etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün orta seviyelerde olduğu söylenebilir (içselleştirme boyutunda zayıf seviyede). Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_{0c} desteklenmiş, H_{0a-b-d} desteklenmemiştir.

Hipotez 12'e İlişkin Bulgular

Sporcuların rekreatif aktivitelere katılma durumlarına bağlı olarak spora bağlılık ölçeği alt boyut ve toplam puan düzeyleri arasında farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için bağımsız gruplar için T-Testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14. Sporcuların spora bağıllık düzeylerinin rekreatif faaliyetlere katılma durumlarına göre bağımsız grup T-Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Rekreatif Aktivitelere Katılma	n	Ort	Ss	t	p	Cohen's d
Zinde Olma	Evet	162	21,14	3,71	2,118	0,035	0,253
	Hayır	123	20,21	4,54			
Adanma	Evet	162	21,54	3,28	1,186	0,237	0,142
	Hayır	123	21,08	3,19			
İçselleştirme	Evet	162	20,87	3,61	1,057	0,291	0,126
	Hayır	123	20,43	3,39			
Bağıllık Toplam Puan	Evet	162	63,56	9,54	1,661	0,098	0,199
	Hayır	123	61,73	8,73			

* $p < 0.05$

Test sonuçları rekreatif aktivitelere katılma durumuna bağlı olarak zinde olma alt boyutunda anlamlı bir farklılığın olduğunu göstermektedir ($t=2.118$; $p<.05$; $d=0,253$). Buna göre rekreatif aktivitelere katılan sporcuların puan düzeylerinin ($\bar{x}=21,14\pm3,71$), katılmayan sporcuların puan düzeylerinden ($\bar{x}=20,21\pm4,54$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Adanma ve içselleştirme alt boyutu ve bağıllık toplam puan düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı bir başka ifade ile rekreatif aktivitelere katılma durumuna bağlı olarak puan ortalamalarının benzer olduğu söylenebilir.

Ayrıca Cohen's d etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, etki büyüklüğünün zayıf seviyelerde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_{0b-c-d} desteklenmiş, H_{0a} desteklenmemiştir.

Hipotez 13'e İlişkin Bulgular

Sporcuların spora bağıllık ve spora güdülenme alt boyutları ve toplam puan düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Pearson korelasyon katsayısı kullanıldı. Elde edilen sonuçlar Tablo 15'te gösterilmektedir.

Tablo 15. Korelasyon test sonuçları

Değişkenler		İçsel Düz.	Bütünleşmiş Düz.	Özdeşimle Düz.	İçeatımla Düz.	Dışsal Düz.	Güdülenmeme
Zinde Olma	r	,485**	,525**	,432**	,440**	,024	,099
	p	0,001	0,001	0,001	0,001	0,692	0,094
	n	285	285	285	285	285	285
Adanma	r	,448**	,520**	,473**	,443**	-,110	-0,204**
	p	0,001	0,001	0,001	0,001	0,065	0,001
	n	285	285	285	285	285	285
İçselleştirme	r	,422**	,428**	,411**	,390**	,015	-0,077
	p	0,001	0,001	0,001	0,001	0,798	0,193
	n	285	285	285	285	285	285
Bağlılık Toplam	r	,511**	,555**	,495**	,479**	-,023	-,141
	p	0,001	0,001	0,001	0,001	0,695	0,018
	n	285	285	285	285	285	285

** p<0.01 * p<0.05 Düz.=Düzenleme

Tablo 15'teki sonuçlar incelendiğinde; zinde olma alt boyutu ile içsel düzenleme ($r=.48^{**}$; $p<.01$); bütünleşmiş düzenleme ($r=.52^{**}$; $p<.01$); özdeşimle düzenleme ($r=.43^{**}$; $p<.01$); içeatımla düzenleme ($r=.44^{**}$; $p<.01$); alt boyutları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Adanma alt boyutu ile içsel düzenleme ($r=.44^{**}$; $p<.01$); bütünleşmiş düzenleme ($r=.52^{**}$; $p<.01$); özdeşimle düzenleme ($r=.47^{**}$; $p<.01$); içeatımla düzenleme ($r=.44^{**}$; $p<.01$); alt boyutları arasında pozitif yönde orta düzeyde; güdülenmeme ($r=-.20^{**}$; $p<.01$) alt boyutu ile negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

İçselleştirme alt boyutu ile içsel düzenleme ($r=.42^{**}$; $p<.01$); bütünleşmiş düzenleme ($r=.42^{**}$; $p<.01$); özdeşimle düzenleme ($r=.41^{**}$; $p<.01$); içeatımla düzenleme ($r=.39^{**}$; $p<.01$); alt boyutları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Bağlılık ile içsel düzenleme ($r=.51^{**}$; $p<.01$); bütünleşmiş düzenleme ($r=.55^{**}$; $p<.01$); özdeşimle düzenleme ($r=.49^{**}$; $p<.01$); içeatımla düzenleme ($r=.47^{**}$; $p<.01$); alt boyutları arasında pozitif yönde orta düzeyde; güdülenmeme ($r=-.14^{**}$; $p<.01$) alt boyutu ile negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Bu sonuçlara göre orijinal hipotezimiz H_0 desteklenmemiştir.

3. TARTIŞMA VE SONUÇ

Sporcuların psikolojik performansını etkileyen faktörlerin ve sporcuların performansının geliştirilebileceği düşüncesi ile ortaya konulan bu tez çalışması, Rize ilinde yarışmalara hazırlanan müsabık sporcuların güdülenme düzeyleri ile spora bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır.

Sporcuların tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, zinde olma, adanma ve içselleştirme alt boyutları ile spora bağlılık düzeylerinin ortalamaların üstünde oldukları görülmüştür. Spora güdülenme alt boyutlarında; en yüksek ortalamaya özdeşimle düzenleme alt boyutunun, en düşük ortalamalara ise dışsal düzenleme ve güdülenmeme alt boyutlarının sahip olduğu görülmüştür. Yapılan analizler sonucunda, sporcuların bağlılık düzeyleri ile güdülenme düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Bu sonuç sporcuların yarışmalara hazırlandıkları spor dalındaki uğraşlarına karşı tutumlarının, güdülenme ile ilgili becerileri edinme noktasındaki önemini ortaya koymaktadır. Bir diğer bakış açısı ise güdülenme düzeyleri yüksek sporcuların, yarışmalara hazırlandıkları spor dalındaki uğraşlarına karşı tutumlarının daha iyi seviyelerde olduğu şeklindedir. Dahası, sporcuların bazı değişkenlere göre bağlılık ve güdülenme düzeyleri incelenmiş; takım sporlarında yarışan sporcuların bağlılık ve güdülenme düzeylerinin bireysel sporlarda yarışan sporculara kıyasla daha yüksek düzeylerde olduğu görülmüştür. Nispeten daha deneyimli (yaşca büyük) sporcuların bağlılık düzeylerinin daha düşük düzeylerde olduğu görülmüştür. Son olarak eğitim düzeyi (zinde olma ve güdülenmeme alt boyutları hariç) ve rekreatif aktivitelere katılma düzeyi gibi değişkenlerin sporcuların bağlılık ve güdülenme düzeyleri üzerinde farklılık yaratmadığı söylenebilir.

Bu kısımda elde edilen sonuçlar hipotez test sırasına göre literatür ışığında tartışılmıştır:

1. Hipotez: Cinsiyete göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Cinsiyete bağlı olarak içeatımla düzenleme, dışsal düzenleme ve güdülenmeme alt boyutlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olduğu

görülmüştür. Başka bir ifade ile kadınlarda içeatımla düzenleme puanları erkeklerden daha yüksek düzeylerde iken, erkeklerin dışsal düzenleme ve güdülenmeme puanlarının kadın sporculardan anlamlı şekilde daha yüksek düzeylerde olduğu görülmüştür. Literatür incelendiğinde araştırmamızı destekleyen çalışmaların olduğu görülmektedir. Akoğuz Yazıcı ve Maçça (2021)'nın yapmış olduğu çalışmaya göre, katılımcıların bütünleşmiş düzenleme ve dışsal düzenleme alt boyutlarında anlamlı farklılıklar ortaya çıkarken; içsel güdülenme, özdeşim, içeatım ve güdülenmeme alt boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Bütünleşmiş düzenleme ve dışsal düzenleme alt boyutunda erkek katılımcıların ortalamaları, kadın katılımcıların ortalamalarından anlamlı şekilde daha yüksektir. Güler ve Erhan (2022)'ın yapmış olduğu bir başka çalışmada ise, cinsiyet değişkenine göre dışsal düzenleme alt boyutunda erkek sporcular ile kadın sporcular arasında erkek sporcular lehine anlamlı fark olduğu görülmüştür. Kazak (2004) ise hem takım hem de bireysel spor branşlarında yaptığı çalışmada cinsiyet değişkenine göre, sadece dışsal düzenleme ve içsel güdülenme boyutlarında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ryan vd. (1997) ve Gill vd. (1983)'ün yapmış oldukları farklı bir çalışmada kadın katılımcıların, erkek katılımcılara göre daha az dışsal olarak güdülendiklerini tespit etmişlerdir.

İçeatım alt boyutunda kadınların erkeklere göre daha yüksek ortalamalara sahip olmasının bir nedeni olarak; kadınların kendilerini rahatsız edecek durumları erkeklere göre daha yoğun hissedebileceği şeklinde açıklanabilir. Dolayısıyla da kadınların baskı ve utanç duygusundan kaynaklı aktivitelere katılım sağladığı söylenebilir. Dışsal düzenlemedeki farklılığın erkekler lehine çıkmasında daha çok ödül kazanma ve olumsuz durumlardan kaçınmak için spor yaptıkları yorumu yapılabilir. Güdülenmeme alt boyutunda oluşan farklılığın sebebi ise sportif faaliyeti gerçekleştirirken neden spor yaptıkları hakkında bir fikir sahibi olmamalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

2. Hipotez: Yaşa göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Yaş değişkenine göre bulgular incelendiğinde, içeatımla düzenleme ve dışsal düzenleme alt boyutlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olduğu

görülmüştür. 18-21 arası yaş grubunda içeatımla düzenleme puanları diğer yaş gruplarından daha yüksek iken, yine aynı yaş grubunun dışsal düzenleme puanlarının diğer katılımcılardan anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Literatürdeki çalışmalara baktığımızda, Güler (2022)'in çalışmasına göre, araştırmaya katılan sporcuların yaş değişkenine göre güdülenme ölçeğinde içeatımla düzenleme alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur. Atasoy ve Altun Ekiz (2021)'de 16-21 yaş aralığı için dışsal düzenleme ile güdülenmeme alt boyutlarında anlamlı farklılık bulmuştur. İmamoğlu Kaya vd. (2020) ise çalışmasında yaş değişkeni ile sporda güdülenme düzeyi arasında yalnızca özdeşim alt boyutunda anlamlı farklılık tespit etmişken, Şanlı (2014) yaptığı çalışmada yaşı artması ile beraber güdülenmenin daha yüksek düzeye ulaştığı sonucuna varmıştır. Yani yaş arttıkça katılımcıların, kendi kişisel gelişimine katkı sağladığını ifade etmiştir. Bu sonuçlar, bulgularımızla benzer sonuç göstererek çalışmamızı desteklemektedir. Yani katılımcıların yaşı arttıkça kendini daha iyi hissetmek için spor yaptıkları söylenebilir.

İçeatımla düzenleme alt boyutunda 18-21 yaş arası sporcuların daha yüksek ortalamalara sahip olmasının nedeni olarak, o yaş grubunun genellikle üniversite yaşamına yeni başlaması ile sosyal onay ve öz değer kazanma amacını benimsemesi gösterilebilir. Yine aynı yaş grubunun dışsal düzenleme alt boyutunda diğer yaş gruplarına göre anlamlı farklılık görülmesinde olumlu ve olumsuz etkenleri daha fazla ciddiye almaları ve sosyal çevreden onaylanma isteği gibi faktörlerin etkili olduğu söylenebilir.

3. Hipotez: Eğitim düzeyine göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Sporcuların eğitim durumu değişkenine göre bulgular incelendiğinde; sadece güdülenmeme alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Güdülenmeme alt boyutunda eğitim düzeyi lisans veya lisansüstü olan sporcuların güdülenmeme puanı daha yüksek bulunmuştur. Yani eğitim seviyesi yükseldikçe güdülenmeme durumunun arttığı ve kendini yetersiz hissetme durumunun daha fazla düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Literatür incelendiğinde; eğitim düzeyine bağlı olarak içeatım, dışsal düzenleme, güdülenmeme, içsel güdülenme ve özdeşim alt boyutları eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur (Akoğuz ve Maçça,

2021). Şirin vd. (2008) ise öğrenciler örnekleminde yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin spora katılmalarındaki en önemli nedenler takım üyeliği/ruhu, beceri geliştirme ve atletizm/motivasyon olarak belirlenmiştir. Bireylerin eğitim seviyesi yükseldikçe fiziksel aktivite konusundaki bilgi ve farkındalık düzeylerinin arttığı ve sporla daha çok uğraştıklarını birçok araştırma desteklemektedir. Eğitim düzeyindeki farklılıkların sadece spor alanına değil, genel olarak bireylerin yaşamlarına da yansıdığı ve eğitim seviyesi yükseldikçe insanların bedenlerine daha fazla ilgi gösterdiği söylenebilir. Ayrıca eğitim düzeyi arttıkça insanların spordan beklentileri ve spor yapma amacının da değiştiği düşünülmektedir.

4. Hipotez: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Sporcuların haftalık antrenman sayısına göre bulgular incelendiğinde, dışsal düzenleme ve güdülenmeme alt boyutlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olduğu görülmüştür. Haftada 5-6 antrenman yapan katılımcıların dışsal düzenleme puanları diğer gruplarda yer alan sporculara göre daha yüksek iken, haftada 3-4 antrenman yapanların güdülenmeme puanlarının diğer gruplarda yer alan sporculara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Dindar (2022) yapmış olduğu çalışmada, haftalık antrenman değişkenine göre güdülenme düzeyleri arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Bu sonuç, mevcut araştırma bulguları ile paralellik göstermemektedir.

Dışsal düzenleme alt boyutundaki farklılığın haftada 5-6 kez antrenman yapan sporcularda oluşmasının nedeni olarak, daha sık antrenman yapmanın sporcuların başarı elde etme, çevresel takdir edilme davranışlarına meyilli oldukları ve olumsuz eleştirilerden kaçınma gibi durumları daha fazla göz önüne aldıkları söylenebilir. Güdülenmeme alt boyutunda ise haftada 3-4 antrenman yapan sporcularda anlamlı farklılığın olmasının nedeni, sporcuların yaptıkları antrenmanların hedeflerine ulaşmada kendilerini yetersiz görmesi ve neden spor yaptığını anlamlandıramaması olarak görülebilir.

5. Hipotez: Spor türü değişkenine göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Spor türü değişkenine göre bulgular incelendiğinde, özdeşimle düzenleme, içeatımla düzenleme, dışsal düzenleme ve güdülenmeme alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra, takım sporu ile ilgilenen katılımcıların özdeşim ve içeatım puanları bireysel spor yapanlardan daha yüksek iken, bireysel spor yapan sporcuların dışsal ve güdülenmeme ortalama puanlarının takım sporu yapanlardan anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Literatür incelendiğinde; Akoğuz ve Maçça (2021)'nin çalışmasında, içeatım ve dışsal düzenleme alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğu, aynı zamanda spor türü takım sporu olan katılımcıların ortalama puanlarının bireysel spor yapanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Akbulut vd. (2015)'in yapmış olduğu çalışmada ise, bireysel spor yapan sporcular ile takım sporu yapanlar karşılaştırıldığında bireysel spor yapan öğrencilerin sezinleme zamanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Takım sporu ile ilgilenen sporcuların özdeşim ve içeatım boyutlarında daha yüksek ortalamalara sahip olmasının nedeni olarak, bireysel spor yapan sporculara kıyasla hem takım arkadaşları hem de antrenörleri ile daha farklı deneyimlere sahip olmaları ve başarı isteklerinin daha yüksek düzeyde olduğu düşünülebilir. Bireysel spor ile ilgilenen sporcularda dışsal güdülenme ve güdülenmeme alt boyutlarında daha yüksek ortalamalara sahip olmasının nedeni olarak ise sporcularda antrenör baskısının daha fazla olabileceği bir başka ifade antrenör-sporcu ilişkisinin bireysel sporlarda daha yoğun yaşanmasından kaynaklı olabileceği şeklinde düşünülebilir.

6. Hipotez: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların spora güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Rekreatif aktivitelere katılıma bağlı olarak tüm alt boyutlara göre istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olmadığı görülmüştür. Bu duruma rağmen, rekreatif aktivitelere katılan bireylerin ortalama puanları katılmayanlara oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde rekreatif faaliyetlere katılım değişkenine göre güdülenme düzeyini inceleyen çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu durum araştırma sonuçlarını kıyaslama noktasında mevcut araştırmanın bir sınırlılığı olarak görülebilir.

Rekreatif aktivitelere katılıma bağılı olarak sporcuların sporda güdülenme alt boyutlarında anlamlı farklılık olmasa da rekreatif etkinliklere katılanların, ortalama puanlarının yüksek olması, rekreatif etkinliklerin bir plan ve düzen dahilinde sporcuların antrenman ve müsabaka takvimleri göz önüne alınarak yapıldığında sporcuların güdülenmelerine olumlu yönde katkı sağlayacağına bir işarettir.

7. Hipotez: Cinsiyete göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Cinsiyete bağılı olarak zinde olma, adanma, içselleştirme alt boyutları ve toplam bağılılık puanlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olmadığı görülmüştür. Bunun yanı sıra, kadınlarda zinde olma, adanma ve toplam bağılılık ortalama puanları erkeklerden daha yüksek iken, erkeklerin içselleştirme puanlarının kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Gülen vd. (2021)'nin taekwondo sporcuları ile yapmış olduğu çalışmada, bağılılık düzeylerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Fawyer vd. (2020) 169 kayak sporcusu ile yapmış oldukları çalışmada katılımcıların spora bağılılıkları açısından cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığını tespit etmiştir. Benzer şekilde, Peke (2020) tarafından 230 oryantiring sporcusu ile yapılan çalışmada ve Yamaner vd. (2019)'nin öğrenciler ile yaptığı araştırmada spora bağılılık düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. 406 bisikletçiden oluşan bir diğer çalışmada ise, katılımcıların spora bağılılık düzeylerinde cinsiyet değişkenine göre farklılık olmadığı ancak erkek bisikletçilerin zinde olma düzeylerinin, kadın bisikletçilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Yerlikaya, 2019). Cinsiyete göre sporcu bağılılığının farklılık göstermemesi sonucu çalışmamız bulguları ile paralellik göstermektedir.

Cinsiyete göre bağılılık alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olmasa da kadınların erkeklere göre zinde olma, adanma ve toplam bağılılık puanlarının yüksek olmasının bir nedeni olarak, spor ortamında kadın sporcuların olaylara ve durumlara erkeklerin aksine çok boyutlu bir düşünceyle yaklaşması olabilir. Ayrıca erkek sporcuların içselleştirme puanlarının kadın sporculardan yüksek olmasının nedeni ise erkeklerin spor yaparken kendilerini kadınlara göre dış dünyanın etkilerinden daha fazla soyutlaması ve sporla bütünleşmeleri olarak düşünülebilir.

8. Hipotez: Yaşa göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Yaş değişkeni incelendiğinde, zinde olma, adanma, içselleştirme alt boyutları ve toplam bağlılık düzeylerine göre istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olduğu görülmüştür. 18-21 yaş grubu sporcuların ortalama puanlarının diğer yaş gruplarından anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Literatür incelendiğinde çalışmamızın aksine Gülen vd. (2021)'nin taekwondo sporcuları ile yapmış olduğu çalışmada, bağlılık düzeylerinin yaşa göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Benzer şekilde, Peke (2020) tarafından 230 oryantiring sporcusu ile yapılan çalışmada ve Yamaner vd. (2019)'nin öğrenciler ile yaptığı araştırmada spora bağlılık düzeylerinin yaşa göre farklılık göstermediği sonucuna varılmıştır. Sivrikaya ve Biricik (2019)'in yapmış olduğu çalışmada ise kayak sporcularının spora bağlılık düzeylerinin yaş değişkenine göre adanmışlık ve güven alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Genel olarak literatürde yaşa göre sporcu bağlılığının istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemesi sonucu, çalışmamız bulguları ile paralellik göstermemektedir.

18-21 yaş grubu sporcuların puan ortalamalarının diğer tüm yaş gruplarından yüksek olmasında bu gruptaki sporcuların yaşları dolayısıyla daha enerjik, hareketli olmaları, sporu kendilerinden bir parça olarak görmeleri ve spora daha çok anlam yüklemeleri olarak düşünülebilir. Başka bir şekilde ifade edecek olursak sporcuların yaptıkları sporda potansiyellerini ortaya koyarak bundan gurur duymaları ve profesyonellikten çok sosyal adanmışlık düşüncesinde oldukları söylenebilir.

9. Hipotez: Eğitim düzeyine göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Sporcuların eğitim durumu değişkeni incelendiğinde; sadece zinde olma alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Zinde olma alt boyutunda eğitim seviyesi ilköğretim veya ortaöğretim olan sporcuların ortalama puanları lisans veya lisansüstü mezunu sporculardan daha yüksek bulunmuştur. Yani eğitim seviyesi yükseldikçe zinde olma durumunun azaldığı ortaya çıkmıştır. Literatür incelendiğinde; Polat ve Kaynak (2022)'in 408 kadın voleybolcu üzerine yaptığı çalışmada, eğitim açısından spora bağlılık düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Yapılan başka bir çalışmada ise güreşçilerin eğitim durumlarının spora bağlılıklarını etkilediği belirtilmiştir (Çeliker, 2021). Gülen vd. (2021) ve Uzgur (2020) ise sporcular ile yapmış olduğu çalışmada katılımcıların eğitim durumları bakımından istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir. Bulgularımızın aksine, Peke (2020) oryantiring sporcuları üzerine yapmış olduğu çalışmada eğitim durumu açısından spor bağlılığını incelemiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Yerlikaya (2019)'nın yapmış olduğu çalışmada bisikletçilerin sporcu bağlılık düzeyleri eğitim değişkenine göre adanmışlık, dinçlik ve güven alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Aynı zamanda, eğitim düzeyi üniversite olan sporcuların ortaöğretime oranla istatistiksel olarak daha yüksek sporcu bağlılığına sahip olduğu görülmüştür. Literatürden elde edilen bilgiler ışığında eğitim durumuna göre spora bağlılık düzeyleri ile ilgili net bir durumun söz konusunu olmadığı; yani eğitim durumuna bağlı olarak spora bağlılık düzeylerinin değişkenlik gösterdiği görülmüştür.

Zinde olma alt boyutunda eğitim seviyesi ilköğretim veya ortaöğretim olan sporcuların ortalama puanlarının lisans veya lisansüstü mezunu katılımcılardan daha yüksek olmasının nedeni olarak, lisans veya lisansüstü mezunu katılımcıların içinde bulundukları akademik yaşantıları dolayısıyla eğitim ve spor yaşamları arasında tercihlerini daha çok eğitim işlerinden yana kullanmaları düşünülebilir. Ayrıca eğitim düzeyi arttıkça insanların spordan beklentileri ve spor yapma amacının da değiştiği söylenebilir.

10. Hipotez: Haftalık antrenman sayısına göre sporcuların spora bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Sporcuların haftalık antrenman sayısı değişkenine göre; zinde olma, adanma, içselleştirme alt boyutları ve toplam bağlılık ortalamalarında istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olmadığı görülmüştür. Haftada 1-2 antrenman yapan sporcuların ortalama puanları diğer gruplarda yer alan sporculara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Yapılan bilimsel bir çalışmada zinde olma, adanma ve içselleştirme alt boyutları ile SBÖ toplam puanlarından elde edilen verilerin katılımcıların haftalık koşu sayısı bakımından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmüştür (Uzgur, 2020). Yamaner vd. (2019) katılımcıların antrenman

sayısı açısından spora bağıllık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit etmiştir. Bu farklılık yapılan analiz sonuçlarına göre antrenman düzeyi haftada 2 gün olan katılımcılar ile haftada 3 gün olan katılımcılar arasından elde edilmiştir. Elde edilen bu sonuçlar ile araştırma bulgularının örtüşmediği söylenebilir.

Her ne kadar sporcuların haftalık antrenman sayılarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olmasa da haftada yapılan antrenman sayısı nispeten daha az olan sporcularda yapılan antrenmanlardan çok sporcuların spora bakış açılarının ne olduğu ve spora katılımın sporcuların kendi düşünce dünyalarında ne ifade ettiğinin daha önemli olduğu düşünülebilir.

11. Hipotez: Spor türüne göre sporcuların spora bağıllık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Spor türü değişkenine göre bulgular incelendiğinde, zinde olma ve adanma alt boyutları ile toplam bağıllık puan ortalamalarına göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bir başka ifade ile takım sporlarına katılım sağlayan sporcuların ortalama puanlarının bireysel spor yapanlardan anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Literatür incelendiğinde; bulgularımızın aksine Özgün vd. (2021)'in yapmış olduğu çalışmada, branş değişkeninde katılımcıların ortalama puanları ve alt boyutları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Yine aynı şekilde Yamaner vd. (2019) yapmış olduğu çalışmada katılımcıların spor türü açısından spora bağıllık düzeylerinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Spor türü değişkeni açısından takım sporuyla uğraşan katılımcıların bireysel sporlarla uğraşan katılımcılara göre ortalama puanlarının daha yüksek olmasının nedeni olarak, takım sporlarındaki her bireyin ayrı ayrı takım bütünü oluşturması, sosyal dayanışma ve yardımlaşmanın üst düzeyde olması gösterilebilir. Ayrıca sporcuların yalnız kendileri için değil takım başarısı için mücadele etmesi hem profesyonelliğin hem sosyal adanmışlığın ön planda olması ve takım olmanın vermiş olduğu enerji ile hareketliliğin daha yüksek olması diğer nedenler olarak sıralanabilir.

12. Hipotez: Rekreatif faaliyetlere katılma durumuna göre sporcuların spora bağıllık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Rekreatif aktivitelere katılıma bağlı olarak sadece zinde olma alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılık olduğu görülmüştür. Aynı zamanda, rekreatif aktivitelere katılan bireylerin ortalama puanları katılmayanlara oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Literatür incelendiğinde rekreatif faaliyetlere katılım değişkenine göre spora bağlılık düzeyini araştıran çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu durum araştırma sonuçlarını karşılaştırma noktasında mevcut araştırmanın bir sınırlılığı olarak görülebilir.

Rekreatif aktivitelere katılma durumuna göre zinde olma alt boyutunda anlamlı farklılığın ortaya çıkmasının bir nedeni olarak, rekreatif faaliyetlerin bireylerde oluşan negatif enerjiyi azaltarak onları ruhsal ve fiziksel açıdan olumlu etkilemesi ve içsel motivasyonlarını arttırmasının sportif ortamlara yansımaları olarak görülebilir.

13. Hipotez; Sporda güdülenme ölçeğinin alt boyutları ile spora bağlılık ölçeğinin alt boyutları ve toplam puan düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Bu çalışmada sporda güdülenme ve spora bağlılık arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan Pearson korelasyon analizi neticesinde; güdülenme ve spora bağlılık arasında pozitif yönde ve orta derecede bir ilişkinin olduğu anlaşılmaktadır.

Katılımcıların güdülenme düzeylerinin artması ile spora bağlılık düzeylerinin de aynı yönde birlikte artış gösterebileceği şeklinde yorumlanabilir. Yani, güdülenme düzeyleri yüksek sporcuların, yarışmalara hazırlandıkları spor dalındaki uğraşlarına karşı tutumlarının daha iyi seviyelerde olduğu şeklindedir.

Güdülenme ile bağlılık arasında yakın bir ilişki olduğu ve çeşitli değişkenlerinde bu ilişki üzerinde olumlu etki sahibi olabileceğini söylemek de mümkündür.

3.1. Öneriler

1. Bu araştırmanın evrenini Rize ilinde bulunan müsabık sporcular oluşturmaktadır. Çalışmamızda yer alan değişkenler (spora bağlılık ve sporda

motivasyon) arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Rize ili dışındaki farklı şehirlerde ve farklı demografik özelliklerdeki sporcuların katılımıyla yeni çalışmalar gerçekleştirilebilir.

2. Bireylerin spora güdülenme ve bağlılığını etkileyebilecek, çeşitli faktörlerin bağımsız değişken olarak ele alındığı çalışmalar yapılabilir.

3. Bireylerdeki spora motivasyon ve spora bağlılık arasındaki ilişkiyi nedensel olarak araştırarak nitel araştırmalar yapılabilir.

4. Sporcuların güdülenme düzeylerini arttırabilmek için antrenmanlar daha planlı hale getirilebilir ve spor ortamlarındaki şartlar iyileştirilebilir.

5. Sporcuların çalışmamızın bağımsız değişkenlerinden olan rekreatif etkinliklere katılımı teşvik edilebilir ve bu sayede güdülenme ve bağlılık düzeylerinde artış gözlemlenebilir.

6- Sporcuların performansını arttırmak için motivasyon stratejileri kullanılabilir. Bu bakış açısı ile sporcuların bağlılık düzeyleri artırılabilir: Sporcularla iletişim artırılabilir, sporcuya antrenman ve antrenman dışı etkenler için yardımcı olmak adına çaba gösterilebilir, antrenörler demokratik liderlik özelliklerini sergileyerek sporcularını süreçlere dahil edebilirler, antrenörler eşit ve adaletli ve tutarlı davranışlar sergileyerek sporcuların daha mutlu olmalarını sağlayabilirler.

7- Çalışmamızın sonucunda, literatürün aksine spor türü değişkeninde, takım sporlarıyla uğraşan sporcuların bağlılık ve güdülenme puanları (bazı alt boyutlar haricinde) bireysel sporla uğraşan sporculardan anlamlı şekilde yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda bireysel takımlarda yarışan sporcular için gerek antrenörleri gerekse de takım arkadaşları arasında doğrudan kurulan iletişimin önemli olduğu görülmektedir. Özellikle antrenörlere doğru iletişim kurma noktasında uzmanlar tarafından eğitimler verilebilir. Bu sayede sporcuların bağlılık ve güdülenme düzeylerinde artış sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Abernethy, B., Attention, In R. N. Singer, H. A. Hausenblas, & C. M. Janelle, (2001). *Handbook Of Sport Psychology* (2nd Ed.,Pp. 53-85). New York: John Wiley&Sons, Inc.
- Acat, M, B., Köşgeroğlu, N, (2006). *Güdülenme Kaynakları Ve Sorunları Ölçeği*. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 7(4): 20 4-10.
- Açıkgöz, Ü, K, (2012). *Etkili Öğrenme Ve Öğretme*. (6. Baskı). İstanbul: Biliş Yayıncılık.
- Ada, N, E, (2011). *Beden Eğitimi Derslerinde Güdusel İklim Ve Güdülenmenin Optimal Performans Duygu Durumu Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Akman, K., Can, H, C, (2017). *Oryantiring Sporu Yapan Lise Öğrencilerinin Sporda Güdülenme Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, 6(3), 12-21.
- Akman, Y, (2017). *Öğretmenlerin Algılarına Göre İş Motivasyonu Ve Örgütsel Özdeşleşme Arasındaki İlişki*. HAYEF Journal Of Education, 14(1), 71-88.
- Alesi, M., Gómez-López, M., Chicau Borrego, C., Monteiro, D., Granero-Gallegos, A, (2019). *Effects of a motivational climate on psychological needs satisfaction, motivation and commitment in teen handball players*. International journal of environmental research and public health, 16(15), 2702.
- Alpar, R. (2020). *Uygulamalı İstatistik Ve Geçerlilik Güvenirlilik: Spor, Sağlık Ve Eğitim Bilimlerinden Örneklerle*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Altıntaş, A, (2010). *Sporcuların Hedef Yönelimleri, Algılanan Güdusel İklimleri Ve Algılanan Fiziksel Yeterliklerinin Cinsiyete Ve Deneyim Düzeyine Göre Karşılaştırılması (Yüksek Lisans Tezi)*. Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Altun, B, (2022). *Takım Sporcuların İletişim Becerileri Ve Spora Bağlılık Düzeylerinin İncelenmesi (Kocaeli İli Örneği)*, *Yüksek Lisans Tezi*. Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Spor Yönetimi Bilim Dalı, Ardahan.
- Anshel M, H, (2006). *Cognitive And Behavioral Strategies In Stress And Anxiety Management In Sports*. Handbook Of Research In Applied Sport And Exercise Psychology: International Perspectives: 201-217.

- Antritsou, M. (2016). The socialisation and motivation for participation of visually impaired and blind athletes in the sport of goalball (Doctoral dissertation, Leeds Beckett University).
- Arık, A, (1996). *Motivasyon Ve Heyecana Giriş*. İstanbul: Çantay Kitabevi.
- Arslanoğlu, K, (2005). *Futbolun Psikiyatrisi*. İthaki Yayınları, İstanbul.
- Aydın, M, (1993). *Eğitim Denetimi*. PEGEM Yayın No: 4. Ankara.
- Baker, J., Cote, J., Hawes, R, (2000). *The Relationship Between Coaching Behaviours And Sport Anxiety In Athletes*. Journal Of Science And Medicine In Sport, 3(2), 110-119. [https://doi.org/10.1016/S1440-2440\(00\)80073-0](https://doi.org/10.1016/S1440-2440(00)80073-0)
- Başaran, İ, (1991). *Örgütsel Davranış*. Kadioğlu Matbaası. Ankara.
- Başer, E, (1985). *Uygulamalı Spor Psikolojisi*, Bilimsel Spor Yayınları, İzmir, S. 63,
- Bayar, P, (1997). *Sporda Psiko-Sosyal Alanlar Seminer Kitabı*, Ankara.
- Baymur, F, (1990). *Sporcuların Psikolojik İhtiyaçları*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Bayraktar, B., Kurtoğlu, M, (2009). Sporda Performans, Etkili Faktörler, Değerlendirilmesi Ve Artırılması. Klinik Gelişim. 22 (1): 16-24.
- Budak, Selçuk , (2003). *Psikoloji Sözlüğü*, Bilim Ve Sanat Yayınları, Ankara.
- Buonamano, R., Cei, A., Mussino, A, (1995). *Participation Motivation In Italian Youth Sport*. The Sport Psychologist, 9 (3), 265-281.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö., & Köklü, N. (2019). *Sosyal Bilimler İçin İstatistik* (22. Basım). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Callow, N, (2000). The cognitive and motivational effects of imagery on sport performance. Bangor University (United Kingdom).
- Cihan, B, B., Ilgar, E, A., Sırgancı, G, (2018). “*Spora Bağlılık Ölçeği*”nin geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. Gençlik Araştırmaları Dergisi , 7 (17), 171-191.
- Clancy, R, B., Herring, P, M., Macintyre, T, E., Campbell, M, J, (2016). *A Review Of Competitive Sport Motivation Research*. Psychology Of Sport And Exercise. 27, 232-242.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). Research methods in education (eight edition). Abingdon, Oxon.
- Coleman, R., Barries, G, (2000). *Yöneticinin Kılavuzu*. Çeviren: Harmancı M., Remzi Kitabevi, İstanbul; 2000.

- Compton, A, (1985). The Concept Of Identification İn The Work Of Freud, Ferenczi And Abraham: A Review And Commentary. *Psychoanal Q* ; 54:200-233.
- Cox, R, H, (1998). *Sport Psychology: Concepts And Applications*. 4.Th Ed. The Mc Graw-Hill.
- Çelik, E., Topçuoğlu, P, (2017). *Proaktif Kişiliğin Öznel Zindelik İle Merak Arasındaki İlişkide Aracılık Etkisi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(3), 1221-1240.
- Çeliker, İ, (2021). Elit Güreşçilerin Spora Bağlılık Düzeyleri İle Kulüp Antrenörlerinin Etik Liderlik Ve Etik Dışı Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bayburt.
- Dalkıran, O., Aslan, C, S, (2016). Üniversiteli Sporcuların Spora Güdülenme Nedenlerinin İncelenmesi-Investigation Of The Reasons Of Sport Motivation In Collegiate Athletes. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(17), 424-432.
- Davis, L, (2012). Antrenör-sporcu ilişkisinin incelenmesinde bağlanma teorisinin uygulanması (Doktora tezi, Loughborough Üniversitesi).
- Deci, E, L., Rayn, R, M, (1985). “Intrinsic Motivation And Self- Determination İn Human Behaviour” , New York.
- Deci, E, L., Ryan, R, M, (1985). *The General Causality Orientations Scale: Self-Determination İn Personality*. Journal Of Research İn Personality. ; 19(2): 109-134.
- Deryahanoğlu, G, (2014). Kick Boks Hakemlerinin Karar Verme Ve Atılğanlık Düzeylerinin Algılanan Mesleki Yeterlilik Üzerine Etkisinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Dilekmen, M., Ada, Ş, (2005). *Öğrenmede Güdülenme*. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 11.
- Doğan, O, (2005). *Spor Psikolojisi*. Nobel Kitabevi, Adana.
- Erdem, M, (2008). Amerikan Futbolu Sporcularında Sporda Güdülenme Ölçeğinin Geliştirilmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Erden, M., Akman, Y, (2011). *Eğitim Psikolojisi (Gelişim-Öğrenme-Öğretme)*. 16. Baskı, Arkadaş Yayınevi, Ankara.
- Ermisket, T, (2022). *Amatör Basketbolcularda Görev Ve Ego Yönelimleri İle Spora Bağlılık Düzeylerinin İncelenmesi*, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık

Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Hatay.

Esentürk, O, K, (2014). Lise Düzeyinde Öğrenim Gören Ve Okullararası Spor Müsabakalarına Katılan Sporcu Öğrencilerin Güdülenme Ve Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.

Evrin, S, (2016). Bağlılık, Bağlanma, Alışkanlık Ve Bağımlılık Nedir? (Pisikonet.Com) Erişim Tarihi (04.02.2023).

Fiske, S, T., Taylor, S, E, (1985). *Social Cognition. (Second Edition)*. New York: Mcgraw Hill.

Freud, S,(1990). *Beyond The Pleasure Principle*. New York: W. W. Norton Ve Company.

Garcia-Mas, A., Palou, P., Gili, M., Ponseti, X., Borrás, P, A., Vidal, J., Sousa, C, (2010). *Commitment, enjoyment and motivation in young soccer competitive players*. The Spanish journal of psychology, 13(2), 609-616.

George, D. ve Mallery, M. (2010). SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference, 17.0 update (10th. Ed.). Boston: Pearson.

González-Hernández, J., da Silva, C, M., Monteiro, D., Alesi, M., Gómez-López, M, (2021). *Effects of commitment on fear of failure and burnout in teen Spanish handball players*. Frontiers in Psychology, 12, 640044.

Guillen, F., Martinez-Alvarado, JR, (2014). The Sport Engagement Scale: An Adaptation Of The Utrecht Work Engagement Scale (UWES) For The Sports Environment. Universitas Psychologica, 13(3), 975-984.

Gullien, F., Alvarado, J.R.M, (2012). The Sport Engagement Scale: An Adaptation Of The Utrecht Work Engagement Scale (UWES) For The Sports Environment. Universitas Psychologica, 13(2), 15-24.

Hair Jr, F. J., vd. (2016). A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM). New Delhi: Sage Publications.

Han, M, T., Polat, E, (2022). Kış Sporları İle İlgilenen Sporcuların Spora Bağlılık Ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. Spormetre, Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, 20(3), 80-91.

Harter, S, (1981). A New Self Report Scale Of İntrinsic Versus Extrinsic Orientation İn The Classroom: Motivational Andinformational Components. Developmental Psychology; 17(3):300.

Hill, A, P, (2009). *Multidimensional perfectionism and motivation in sport: potential mediating and moderating variables*.

Hosseinalipour, F, (2015). *Üniversiteli Sporcu Öğrencilerin, Sporda Motivasyon Düzeyleri Ve Stresle Başa Çıkma Yöntemlerinin İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

<https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi (22.02.2023).

Ingledeu, D, K., Markland, D., Sheppard, K, E, (2004). *Personality And Self-Determination Of Exercise Behaviour*. Personality And Individual Differences, 36, 1921–1932.

İkizler, H, C., Karagözoğlu, C, (1997). *Sporda Başarının Psikolojisi*. Alfa Yayınları, İstanbul.

İmamoğlu Kaya, M., Çiçek, G., İmamoğlu, M, (2020). *Kadın Futbolcularda Algılanan Stres, Sporda Güdülenme, Sürekli Öfke Ve Öfke Tarzı Düzeyleri*. Journal Of International Social Research, 13(74).

Kangotan, S, (2020). *Dövüş Sporcularının Mükemmeliyetçilik Ve Spora Bağlılık Düzeylerinin İncelenmesi*. Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Egzersiz Ve Sportif Performans Programı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Karageorghis, C, I., Terry, P, C, (2015). *Spor Psikolojisi* (E.Demir, Çev.), Nobel Yayın, Ankara.

Kaya, A., Balay, R., ve Göçen, A. (2012). Öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine ilişkin bilme, uygulama ve eğitim ihtiyacı düzeyleri. *International Journal of Human Sciences*, 9(2), 1303-5134.

Kazak, Z, (2004). *Sporda Güdülenme Ölçeğinin Türk Sporcuları İçin Güvenirlik Ve Geçerlik Çalışması*. Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi. 15(4): 191-206.

Kılınç, M., Ulucan, H., Kaya, K., Türkçapar, Ü, (2011). Takım Sporunu Yapanların Motivasyon Düzeylerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi.

Kline, E, (2016). A Study Of Differences In Sport Motivation In Ncaa Division III Track And Field Athletes Examining Gender, Race, And Academic Classification. (Submitted In Partial Fulfillment Of The Requirements For The Degree Of Master Of Education In Educational Leadership). Department Of Education Carthage College Kenosha.

Koçel, T, (2003). *İşletme Yöneticiliği*, İstanbul, Beta Yayınları, 633-653.

Kolayış, H., İhsan, S., Özge, K, (2015). Takım Sporlarıyla Uğraşan Kadın Sporcuların İmgeleme, Güdülenme Ve Kaygı Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2), 129-136.

Konter, E, (2000). *Sporda Motivasyon*. İzmir: Saray Tıp Kitapevleri.

- Kuzgun, Y, (1972). *Kendini Gerçekleştirme*. Araştırma, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü Dergisi. 10(1): 162-178.
- Kwan, B, M., Bryan, A, D, (2010). Affective Response To Exercise As A Component Of Exercise Motivation: Attitudes, Norms, Self-Efficacy, And Temporal Stability Of Intentions. *Psychology Of Sport And Exercise* 11, 71–79
- Leyton-Román, M., de la Vega, R., Jiménez-Castuera, R, (2021). *Motivation and commitment to sports practice during the lockdown caused by Covid-19*. *Frontiers in psychology*, 3846.
- Lindahl, J., Stenling, A., Lindwall, M., Colliander, C, (2015). *Trends And Knowledge Base In Sport And Exercise Psychology Research: A Bibliometric Review Study*. *International Review Of Sport And Exercise Psychology*, 8(1), 71–94.
- Lonsdale, C., Hodge, K., Jackson, S, A, (2007). *Athlete Engagement: II. Development And Initial Validation Of The Athlete Engagement Questionnaire*. *International Journal Of Sport Psychology*. 38, 471-492.
- Lonsdale, C., Hodge, K., Raedeke, T,D, (2007). *Athlete Engagement: I. A Qualitative Investigation Of Relevance And Dimensions*. *International Journal Of Sport Psychology*. 451-70.
- Mercan, M, (2006). *Öğretmenlerde Örgütsel Bağlılık Örgütsel Yabancılaşma Ve Örgütsel Vatandaşlık*. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Merdan, H, E., Çağlar, E, (2022). Ergen Sporcularda Spora Bağlılık İle İlişkili Bireysel ve Sosyal Faktörler: Sistemik Derleme. *Spor Bilimleri Dergisi*, 33(3), 120-148.
- Murcia, J, A, M., Gonzalez, D., Coll, C., Pérez, L, M, R, (2009). Human Movement., Rutkowska-Kucharska A., Osiński W. Klimek A. (Ed.). Self-Determined Motivation And Physical Education Importance (S. 5-11). Polonya Wydawnictwo AWF.
- Nicholls, J, G, (1984). Achievement Motivation: Conceptions Of Ability, Subjective Experience, Task Choice, And Performance. *Psychological Review*. 91(3):328.
- Nietzsche, F, (2000). *Ahlakın Soykütüğü Üstüne* (Çev. A İnam). Ankara, Gündoğan Yayınları.
- O’Neil, L., Hodge, K, (2020). Commitment in sport: The role of coaching style and autonomous versus controlled motivation. *Journal of Applied Sport Psychology*, 32(6), 607-617.

- Olympiou, A, (2005). Athletes' perceptions of the motivational climate and the coach-athlete relationship (Doctoral dissertation, Loughborough University).
- Onuk, Ö, (2007). Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Öğretmenliğe Güdülenmeleri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özbaydar, S, (1983). *İnsan Psikolojisinin Sınırları Ve Spor Psikolojisi*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Özen, A, (2019), Y Ve Z Kuşağındaki Taekwondo Sporcularının Çok Boyutlu Mükemmelliyeçilik Düzeylerinin Sporda Güdülenme Ve Başarı Motivasyonu İle İlişkisinin İncelenmesi. (Yüksek Lisans), Selçuk Üniversitesi.
- Pehlivan, M., Tiryaki, K., Kurtipek, S., Sönmezoğlu, U, (2017). *Üniversiteler Arası Güreş Müsabakalarına Katılan Sporcuların Sporda Güdülenme Düzeylerinin İncelenmesi*. Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt: 19, Sayı:4.
- Peke, K, (2020). *Oryantiring Katılımcılarının Spora Bağlılıkları Ve Zihinsel Dayanıklılıklarının İncelenmesi* (Master's Thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).
- Pelletier, L, G., Rocchi, M, A., Vallerand, R, J., Deci, E, L., Ryan, R, M, (2013). *Validation Of The Revised Sport Motivation Scale (SMS-II)*. Psychology Of Sport And Exercise, 14, 329–341.
- Pelletier, L., Fortier, M., Vallerand, R., Tuson, K., Brière, N., Blais, M, (1995). Toward A New Measure Of İntrinsic Motivation, Extrinsic Motivation, And Amotivation İn Sports: The Sport Motivation Scale (SMS). Journal Of Sport And Exercise Psychology, 17, 35–53.
- Pons, J., Viladrich, C., Ramis, Y., Polman, R, (2018). The mediating role of coping between competitive anxiety and sport commitment in adolescent athletes. The Spanish journal of psychology, 21, E7.
- Porter, E, (2014). The relationship between emotional intelligence, social comparison and motivation to engage in physical activity in a school aged sample. University of Surrey (United Kingdom).
- Pulido, J. J., Sánchez-Oliva, D., Sánchez-Miguel, P, A., Amado, D., García-Calvo, T, (2018). *Sport commitment in young soccer players: A self-determination perspective*. International Journal of Sports Science & Coaching, 13(2), 243-252.
- Säfvenbom, R., Haugen, T., Bulie, M, (2015). *Attitudes Toward And Motivation For PE. Who Collects The Benefits Of The Subject?*. Physical Education And Sport Pedagogy, 20 (6), 629-646.

- Sarrazin, P., Vallerand, R., Guillet, E., Pelletier, L., Cury, F, (2002). *Motivation And Dropout In Female Handballers: A 21-Month Prospective Study*. European Journal Of Social Psychology. 32(3): 395-418.
- Scanlan, T, K., Carpenter, P, J., Simons, J, P., Schmidt, G, W., Keeler, B, (1993). *An Introduction To The Sport Commitment Model*. Journal Of Sport And Exercise Psychology. 15(1), 1-15
- Scanlan, T, K., Russell, D, G., Beals, K, P., Scanlan, L, A, (2003). Project On Elite Athlete Commitment (PEAK): II. A Direct Test And Expansion Of The Sport Commitment Model With Elite Amateur Sportsmen. Journal Of Sport And Exercise Psychology, 25(3), 377-401.
- Schaufeli, W, B., Bakker, A, B., Salanova, M, (2006). *The Measurement Of Work Engagement With A Short Questionnaire: A Cross-National Study*. Educational And Psychological Measurement, 66(4), 701-716
- Schaufeli, W, B., Salanova, M., Gonzales, R, V., Bakker, A, B, (2002). *The Measurement Of Engagement And Burnout: A Two Sample Confirmatory Factor Analytic Approach*. Journal Of Happiness Studies. 3(1), 71-92.
- Selçuk, Z, (2001). *Gelişim Ve Öğrenme*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Sevim, Y, (2002). *Antrenman Bilgisi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Shaffer, H, J., Hall, M, N., Bilt, J, V, (2000). *Computer Addiction: A Critical Consideration*. American Journal Of Orthopsychiatry, 70(2), 162- 168.
- Shinn, G, (2013). *Motivasyonun Mucizesi* (Çev. U. Kaplan). (2. Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Siyahtaş, A., Tükenmez, A., Avcı, S., Yalçınkaya, B., Çavuşoğlu, S, B, (2020). *Bireysel Ve Takım Sporü Yapan Sporcuların Spor Bağlılık Düzeylerinin İncelenmesi*, International Social Mentality And Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 6(34): 1310-1317.
- Stipek, D, (1998). *Motivation To Learn, From Theory To Practice*. Massachusetts: A Viacom Company.
- Suzić, N, (2011). Students Motivation For Sports And Their Evaluation Of School. Sport Logia, 7(1), 35-44.
- Terzioğlu, A, E, (1992). *Spor Eğitiminde Motivasyon Kavramı*, Atatürk Eğitim Fakültesi Spor Bilimleri Dergisi. (2): 11-13.
- Tiryaki, S, (2000). *Spor Psikolojisi, Kavramlar Kuramlar Ve Uygulama*. Ankara: Eylül Kitap Ve Yayınevi.

- Tsang, E, C, K, (2006). The relationship between perceived sports competence and motivational orientations in Hong Kong secondary school context. Nottingham Trent University (United Kingdom).
- Tutar, H, (2016). Örgütsel Davranış (Örgüt Teorileri Ve Çağdaş Yaklaşımlar Açısından). Ankara: Detay Yayıncılık, 224-232.
- Uysal, R., Sarıçam, H., Akın, A, (2014). *Öznel Zindelik Ölçeği Türkçe Formunun Psikometrik Özellikleri*. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 33(Güz), 136-146.
- Uzgur, K., Pekel, H., Aydos, L, (2021). *Rekreasyonel Koşucuların Spora Bağlılık Düzeylerinin İncelenmesi*. Aksaray University Journal Of Sport And Health Researches, 2(1).
- Ülgen, G, (1997). *Eğitim Psikolojisi*, İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Waan, D, L, (1997). *Sport Psychology*. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall.
- Wallis, K, C., Poulton, J, L, (2001). *Internalization: The Origins And Construction Of Internal Reality*. Philadelphia, Open University Press.
- Weinberg, R, S., Gould, D, (1995). *Spor ve egzersiz psikolojisinin temelleri*. İnsan Kinetiği Yayıncıları.
- Weiss, W, M., Weiss, M, R, (2007). *Sport commitment among competitive female gymnasts: A developmental perspective*. Research quarterly for exercise and sport, 78(2), 90-102.
- Woolfolk, A, (2013). *Educational Psychology. (Twelfth Edition)*. A.B.D: Pearson New International Edition.
- Yeltepe, H, (2011). *Egzersiz Psikolojisi Ve Zihinsel Sağlık*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Yıldırım, P, (2017). Ortaokul Öğrencilerinin Yaptıkları Spor Branşlarına Göre Spora Güdülenme Düzeylerinin Karşılaştırılması (Master's Thesis, Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Yıldız, A., Altıntaş, A., Elmas, S., Aşçı, F, H, (2019). *Sporda Güdülenme Ölçeği-II'nin Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi*. Spor Hekimliği Dergisi/Turkish Journal of Sports Medicine, 54(1).
- Yıldız, A., Altıntaş, A., Elmas, S., Aşçı, F, H, (2019). *Sporda Güdülenme Ölçeği-II'nin Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi*. Spor Hekimliği Dergisi/Turkish Journal Of Sports Medicine, 54(1).

EKLER

Ek- 1. Kişisel bilgi formu

- 1-) Cinsiyet : 1. () Kadın 2. () Erkek
- 2-) Yaş : 1. () 14-17 yaş 2. () 18-21 yaş 3. () 22-25 yaş 4. () 26-29 yaş 5. () 30 ve üstü
- 3-) Antrenman Sayısı : Haftada 1. () 1-2 2. () 3-4 3. () 5-6 4. () 7 ve üzeri
- 4-) Yapılan Spor Türü : 1. () Takım sporu 2. () Bireysel spor Belirtiniz (.....)
- 5-) Yaptığınız spor haricinde rekreasyonel aktivitelere katılıyor musunuz? : 1. Evet () 2. Hayır ()
- 6-) Eğitim Durumu : 1. () İlköğretim 2. () Ortaöğretim 3. () Lisans 4. () Lisansüstü

Ek- 2. Sporda Güdülenme leği-II (SG-II)

SPORDA GÜDÜLENME ÖLÇEĞİ-II		HİÇ UYMUYOR		KISMEN UYUYOR		TAMAMEN UYUYOR		
1	Spor yapmaya vakit ayırmazsam kendimi kötü hissedeceğim için	1	2	3	4	5	6	7
2	Eskiden spor yapmak için iyi nedenlerim vardı, ama ŗimdi spora devam etmeli miyim diye kendime soruyorum	1	2	3	4	5	6	7
3	Spor yapmak kim olduğumu yansıttığı için	1	2	3	4	5	6	7
4	Spor yapmazsam önemsediğim insanlar bana kızacağı için	1	2	3	4	5	6	7
5	önem verdiğim yanlarımı geliŗtirmenin iyi bir yolu olarak gördüğüm için	1	2	3	4	5	6	7
6	Spor yapmadığım zaman diğerleri beni onaylamayacak diye dŗndđm için	1	2	3	4	5	6	7
7	Yeni performans stratejilerini keŗfetmeyi eğlenceli bulduğum için	1	2	3	4	5	6	7
8	Niçin yaptığımı bilmiyorum artık; uđraŗmıŗ olduğum sporda baŗarılı olma konusunda yetersiz olduğum kanısındayım	1	2	3	4	5	6	7
9	Spora katılmak hayatımın ayrılmaz bir parçası olduğu için	1	2	3	4	5	6	7
10	Bu sporu kendimi geliŗtirmemin bir yolu olarak seçtiğim için	1	2	3	4	5	6	7
11	Artık niçin spor yaptığım net değil, sporda yerim olduğunu gerçekten dŗnmyorum	1	2	3	4	5	6	7
12	Spor sayesinde en çok önem verdiğim prensiplerime uygun olarak yaŗadıđım için	1	2	3	4	5	6	7
13	Etrafımdaki insanlar spor yaptığım zaman beni ödüllendirdiği için	1	2	3	4	5	6	7
14	Spor yaptığımda kendimi daha iyi hissettiğim için	1	2	3	4	5	6	7
15	Yadığım spor ile ilgili daha çok ŗey öğrenmek bana haz verdiği için	1	2	3	4	5	6	7
16	Diğer yönlerimi geliŗtirmede seçtiğim en iyi yollardan biri olduğu için	1	2	3	4	5	6	7

Ek- 3. Spora Bağıllık Ölçeği (SBÖ)

SPORA BAĞLILIK ÖLÇEĞİ		HEMEN HEMEN HİÇ	NADİREN	ARA SIRA	SIK SIK	HEMEN HEMEN HER ZAMAN
1	Uzun süre antrenman yapabilirim	1	2	3	4	5
2	Antrenmanıma düzenli olarak devam ederim	1	2	3	4	5
3	Antrenman yaparken kendime meydan okurum	1	2	3	4	5
4	Antrenman yapmak için istekliyim	1	2	3	4	5
5	Yaptığım spordan gurur duyarım	1	2	3	4	5
6	Antrenman sırasında kendimi fiziksel olarak enerjik hissedirim	1	2	3	4	5
7	Sabah kalktığımda antrenman yapmak için sabırsızlanırım	1	2	3	4	5
8	Antrenman yaparken kendimi güçlü hissedirim	1	2	3	4	5
9	Yaptığım spor benim için anlam doludur	1	2	3	4	5
10	Antrenman yaparken kendimi kaptırırım	1	2	3	4	5
11	Antrenman sırasında konsantre olmak beni mutlu eder	1	2	3	4	5
12	Antrenman yaparken kendimi farklı bir dünyada hissedirim	1	2	3	4	5
13	Antrenman yaparken etrafımda olanların farkında olmam	1	2	3	4	5
14	Antrenmanımı özümserim	1	2	3	4	5
15	Antrenman sırasında zamanın nasıl geçtiğini anlamam	1	2	3	4	5

Ek- 4. Ölçek İzin Talebi

Postalarda arama yapın

Etkin

RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

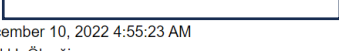
47 ileti dizisinden 17.

GÖZDE SIRGANTI
Alıcı: ben

28 Ara 2022 Çar 20:10

Sayın Hocam,
Ölçeği kullanabilirsiniz.
Saygılarımla

From: "MEHMET AK"
To: "gozde sirganci"
Sent: Saturday, December 10, 2022 4:55:23 AM
Subject: Spora Bağlılık Ölçeği

Kıymetli hocam merhaba, ben RTEÜ' de yüksek lisans öğrencisiyim. Geliştirmiş olduğunuz "Spora Bağlılık Ölçeği"ni " Müsabık Sporcuların Sporda Güdülenme ile Spora Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı araştırmamda kullanmak için izninizi talep ediyorum. Bilime ve çalışmama katkı sağlayacağınıza umuyor, iyi çalışmalar diliyorum.

Önemli Duyuru: Bu elektronik postadaki bilgiler ve ekteki dosyalar sadece ilgili alıcılar içindir. Eğer bu e-postanın ilgili alıcısı ya da ilgililere ulaştırmakla yükümlü kişi değilseniz, içindekileri başka bir tarafla paylaşmadan, e-postayı sisteminizden hemen silmeniz ve e-postayı yanıtlayarak ya da e-postada belirtilen numarayı arayarak göndereni bilgilendirmeniz gerekmektedir. Gönderildikten sonra e-postada değişiklik yapılması, virüsten dolayı e-postanın hasar görmesi ya da kaybolması durumlarında sorumluluk kabul edilmemektedir. Bu e-postada yer alan görüşler yazara ait olup, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'ni bağlamamaktadır.

Important Notice: The information in this email and any attachments is for the sole use of the intended recipient(s). If you are not an intended recipient, or a

Ek- 5. Ölçek İzin Talebi

 Postalarda arama yapın

    | |

> from viruses or changes made to this message after it was sent. The
> views contained in this email are those of the author and not
> necessarily those of Recep Tayyip Erdoğan University.

Merhabalar,

Ölçeği kullanmanızda sakınca yoktur. Başarılar diliyorum.
İyi günler.

Dr. Öğr. Üyesi Safter Elmas

Alıcı: Safter ▼

Teşekkür ederim sayın hocam

iPhone'umdan gönderildi

> Safter ELMAS <[redacted]> şunları yazdı (10 Ara 2022 14:23):

...

← Yanıtla

→ Yönlendir

ETİK KURUL KARARI

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU

DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi : 22/06/2021
Toplantı K. Sayısı : 2021/165

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Mehmet AKKURT “Müsabık Sporcuların Sporda Güdülenme İle Spora Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” isimli projesi kapsamında yürütülecek çalışmalar için izin talebi kurulumuzca değerlendirilmiş olup;

- ☒ Etik açıdan uygun bulunmuştur.
- ☐ Etik açıdan uygun bulunmamıştır.
- ☐ Etik açıdan önerilen değişikliklerin yapılmasıyla uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Ahmet İshak DEMİR

Başkan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fener Mah. Zihni Derin Yerleşkesi 53100 RİZE
Tel: 0464 223 81 00 Faks: 0464 223 63 28
www.erdogan.edu.tr